

Veiledning til aktivitetsforskriften

KAP I INNLEDENDE BESTEMMELSER.....	4
Til § 1 Virkeområde	4
Til § 2 Ansvar.....	4
Til § 3 Definisjoner	4
KAP II ORDNINGER ETTER ARBEIDSMILJØLOVEN	4
Til § 4 Koordinerende arbeidsmiljøutvalg for felt og felles, stedlige arbeidsmiljøutvalg for flyttbare innretninger	4
Til § 5 Bedriftshelsetjeneste.....	5
Til § 6 Kontroll med arbeidstakernes helse.....	5
Til § 7 Registrering av arbeidstid	5
KAP III HELSEMESSIGE FORHOLD.....	6
Til § 8 Helsetjenesten	6
Til § 9 Helsetjenestens oppgaver.....	6
Til § 10 Vaktlegeordning.....	6
Til § 11 Legemidler og medisinsk utstyr	6
Til § 12 Smittevern	6
Til § 13 Næringsmidler og drikkevann.....	6
Til § 14 Renhold.....	7
KAP IV FORUNDERSØKELSER OG INSTALLERING	7
Til § 15 Forundersøkelser	7
Til § 16 Installering og ferdigstilling.....	7
KAP V TRANSPORT OG OPPHOLD.....	8
Til § 17 Transport.....	8
Til § 18 Opphold på innretninger	8
Til § 19 Innkvartering og lugardeling.....	8
KAP VI OPERASJONELLE FORUTSETNINGER FOR OPPSTART OG BRUK	8
Til § 20 Oppstart og drift av innretninger	8
Til § 21 Kompetanse.....	9
Til § 22 Opplæring i sikkerhet og arbeidsmiljø etter arbeidsmiljøloven	10
Til § 23 Trening og øvelser	10
Til § 24 Prosedyrer	10
Til § 25 Bruk av innretninger	11
Til § 26 Sikkerhetssystemer	11
Til § 27 Kritiske aktiviteter	11
Til § 28 Samtidige aktiviteter.....	11
KAP VII PLANLEGGING OG UTFØRING.....	12
Til § 29 Planlegging	12
Til § 29a Lagring, håndtering og bruk av eksplosiv vare	12
Til § 30 Sikkerhetsmessig klarering av aktiviteter	12
Til § 31 Overvåking og kontroll.....	12
Til § 32 Overføring av informasjon ved skift- og mannskapsbytte.....	13
KAP VIII ARBEIDSMILJØFAKTORER	13
Til § 33 Tilrettelegging av arbeid.....	13
Til § 34 Ergonomiske forhold	13
Til § 35 Psykososiale forhold.....	14
Til § 36 Kjemisk helsefare	14
Til § 37 Stråling.....	14

Til § 38 Støy.....	14
Til § 39 Vibrasjoner.....	15
Til § 40 Arbeid utendørs.....	15
Til § 41 Sikkerhetsskiltning og signalgiving på arbeidsplassen.....	15
Til § 42 Personlig verneutstyr.....	15
Til § 43 Bruk av arbeidsutstyr.....	15
Til § 44 Informasjon om risiko ved utføring av arbeid.....	15
KAP IX VEDLIKEHOLD.....	15
Til § 45 Vedlikehold.....	15
Til § 46 Klassifisering.....	16
Til § 47 Vedlikeholdsprogram.....	16
Til § 48 Planlegging og prioritering.....	16
Til § 49 Vedlikeholdseffektivitet.....	17
Til § 50 Særskilte krav til tilstandskontroll av konstruksjoner, maritime systemer og rørledningssystemer...	17
Til § 51 Særskilte krav til prøving av utblåsingssikring og annet trykkkontrollutstyr.....	17
KAP X OVERVÅKING AV DET YTRE MILJØET.....	17
Til § 52 Samarbeid om og planlegging av miljøovervåking.....	17
Til § 53 Grunnlagsundersøkelser.....	18
Til § 54 Miljøovervåking av bunnhabitater.....	18
Til § 55 Miljøovervåking av vannsøylen.....	19
Til § 56 Rapportering av overvåkingsresultater.....	19
Til § 57 Fjernmåling av akutt forurensning.....	19
Til § 58 Miljøundersøkelse ved akutt forurensning.....	19
Til § 59 Karakterisering av olje og kjemikalier.....	19
KAP XI UTSLIPP TIL YTRE MILJØ.....	20
Til § 60 Utslipp av oljeholdig vann.....	20
Til § 61 Utslipp til luft.....	20
Til § 62 Økotoksikologisk testing av kjemikalier.....	21
Til § 63 Kategorisering av kjemikalier.....	23
Til § 64 Miljøvurderinger.....	23
Til § 65 Valg av kjemikalier.....	24
Til § 66 Bruk og utslipp av kjemikalier.....	24
Til § 67 Beredskapskjemikalier.....	25
Til § 68 Utslipp av kaks, sand og faste partikler.....	25
Til § 69 Utslipp fra formasjonstesting og opprensning av brønner.....	25
Til § 70 Måling av mengde olje, andre stoff og vann som slippes ut.....	25
Til § 71 Måling av vedheng på fast stoff.....	26
KAP XII AVFALL.....	26
Til § 72 Avfall.....	26
KAP XIII BEREDSKAP.....	26
Til § 73 Beredskapsetablering.....	26
Til § 74 Felles bruk av beredskapsressurser.....	26
Til § 75 Beredskapsorganisasjon.....	27
Til § 76 Beredskapsplaner.....	27
Til § 77 Håndtering av fare- og ulykkesituasjoner.....	27
Til § 78 Regional beredskap mot akutt forurensning.....	28
Til § 79 Aksjon mot akutt forurensning.....	28
KAP XIV KOMMUNIKASJON.....	28
Til § 80 Kommunikasjon.....	28
KAP XV BORE- OG BRØNNAKTIVITETER.....	29
Til § 81 Brønnprogram.....	29

Til § 82 Brønnens lokasjon og bane	29
Til § 83 Grunn gass og grunne formasjonsvæsker	29
Til § 84 Overvåking av brønnparametere	30
Til § 85 Brønnbarrierer	30
Til § 86 Brønnkontroll	30
Til § 87 Kontrollert brønnstrømning	30
Til § 88 Sikring av brønner	30
Til § 89 Fjernoperering av rør og arbeidsstrenger	31
KAP XVI MARITIME OPERASJONER.....	31
Til § 90 Posisjonering.....	31
KAP XVII ELEKTRISKE ANLEGG.....	33
Til § 91 Arbeid i og drift av elektriske anlegg	33
KAP XVIII LØFTEOPERASJONER	33
Til § 92 Løfteoperasjoner.....	33
KAP XIX BEMANNENDE UNDERVANNSOPERASJONER.....	33
Til § 93 Bemannede undervannsoperasjoner	33
Til § 94 Tidsbestemmelser	33
KAP XX AVSLUTTENDE BESTEMMELSER.....	34
Til § 95 Tilsyn, vedtak, straff mv.	34
Til § 96 Ikrafttredelse	34
REFERANSELISTE	35

KAP I INNLEDENDE BESTEMMELSER

Til § 1 Virkeområde

Forskriftens virkeområde er innskrenket i forhold til [rammeforskriftens](#), slik at den kun gjelder for petroleumsvirksomhet til havs.

Bestemmelsen i andre ledd gjør enkeltkrav i denne forskriften gjeldende også for anlegg og utstyr for utføring av bemannede undervannsoperasjoner fra fartøy. Av praktiske grunner har en valgt å ha en generell paragraf om dette, i stedet for å gjenta det i de enkelte bestemmelsene.

Til § 2 Ansvar

Ingen kommentar.

Til § 3 Definisjoner

Ingen kommentar.

KAP II ORDNINGER ETTER ARBEIDSMILJØLOVEN

Til § 4 Koordinerende arbeidsmiljøutvalg for felt og felles, stedlige arbeidsmiljøutvalg for flyttbare innretninger

Hensikten med felles arbeidsmiljøutvalg er å sikre samordning av de enkelte virksomhetenes verne- og miljøarbeid og gi alle arbeidstakerne reell mulighet til deltakelse i og innflytelse på verne- og miljøarbeidet på egen arbeidsplass uavhengig av ansettelsesforhold. Det vises til [arbeidsmiljøloven § 7-2](#) og bestemmelser om verneombud i [forskrift 6. desember 2011 om organisering, ledelse og medvirkning](#). Forskriften gjelder også i petroleumsvirksomheten direkte, med de presiseringer og begrensninger som fremgår av forskriften. Plikten til å opprette felles arbeidsmiljøutvalg reduserer ikke den enkelte arbeidsgivers plikt til å opprette et eget arbeidsmiljøutvalg for egen virksomhet, jf. [rammeforskriften § 34](#). Det felles arbeidsmiljøutvalget vil være overordnet de enkelte virksomheters arbeidsmiljøutvalg i saker som gjelder det felles arbeidsmiljøutvalgets myndighetsområde.

Begrepet felt er videreført i det nye regelverket blant annet for å sikre en avgrensning av hvilke områder som naturlig danner en helhet for slik koordinering.

Koordinerende arbeidsmiljøutvalg for felt som nevnt i første ledd, bør avgrenses organisatorisk slik at man sikrer representasjon av alle hovedaktivitetsområdene, kjennskap til de lokale forhold på arbeidsplassen og nærhet til utvalgets arbeid. Dersom det ikke er enighet mellom operatøren, entreprenørene i de ulike hovedaktivitetsområdene og verneombudene om å opprette et koordinerende arbeidsmiljøutvalg som dekker flere felt, jf. kravet om gjennomgående enighet som nevnt i første ledd, kan en av partene bringe spørsmålet inn for Petroleumstilsynet; som ut fra en helhetsvurdering kan avgjøre om det skal opprettes et slikt arbeidsmiljøutvalg.

Det koordinerende arbeidsmiljøutvalget bør opprette underutvalg for de enkelte innretningene når utvalget omfatter flere innretninger, jf. [forskrift 6. desember 2011 om organisering, ledelse og medvirkning](#). Forskriften gjelder også i petroleumsvirksomheten direkte, med de presiseringer og begrensninger som fremgår av forskriften. Med hovedaktivitetsområdene som nevnt i andre ledd, menes blant annet boring, brønnservice, forpleining, konstruksjon, vedlikehold og produksjon. Hva som anses som hovedaktivitetsområder, vil avhenge av den faktiske aktiviteten på de ulike innretningene.

For å oppfylle kravet til deltaking som nevnt i andre ledd, bør representantene komme fra hovedbedriften og fra de største entreprenørene i de ulike hovedaktivitetsområdene. Representantene for arbeidstakerne bør velges av og blant verneombudene og hovedverneombudene for de ulike hovedaktivitetsområdene. To eller flere fagforeninger som til sammen organiserer flertallet av arbeidstakerne i et hovedaktivitetsområde, kan avtale at valg skal skje som forholdstallsvalg eller at disse fagforeningene skal utpeke arbeidstakernes representanter for området, jf. [forskrift 6. desember 2011 om organisering, ledelse og medvirkning](#). Forskriften gjelder også i petroleumsvirksomheten direkte, med de presiseringer og begrensninger som fremgår av forskriften. Det koordinerende arbeidsmiljøutvalget for feltet bør ha minst én arbeidstakerrepresentant fra hver bemannet innretning på feltet. Operatørens representant på en flyttbar innretning kan enten ha status som observatør eller representant med stemmerett. I det felles, stedlige arbeidsmiljøutvalget på flyttbare innretninger kan en representant for operatøren representere arbeidsgiversiden for entreprenører som er innleid av operatøren.

Med samordning som nevnt i siste ledd, menes samordning av verne- og miljøsaker som er av betydning for både flyttbare og permanent plasserte innretninger på feltet.

Til § 5

Bedriftshelsetjeneste

Når det gjelder bedriftshelsetjeneste vises det til [arbeidsmiljøloven § 3-3](#). I den nye [arbeidsmiljøloven](#) er det ikke lenger samme krav til vernepersonale som tidligere. I petroleumsvirksomheten til havs er det imidlertid fortsatt behov for vernepersonale, og disse defineres som en del av bedriftshelsetjenesten. Bedriftshelsetjenesten må være godkjent av Arbeidstilsynet og skal ha en fri og uavhengig stilling i arbeidsmiljøspørsmål, jamfør [arbeidsmiljøloven § 3-3](#) første og tredje ledd.

Hva angår arbeidsgivers bruk av bedriftshelsetjeneste, vises blant annet også til bestemmelser om bedriftshelsetjenesten i [forskrift 6. desember 2011 om administrative ordninger](#) og [forskrift 6. desember 2011 om organisering, ledelse og medvirkning](#). Forskriftene gjelder også i petroleumsvirksomheten direkte, med de presiseringer og begrensninger som fremgår av forskriftene. For å oppfylle kravet til samarbeidet som nevnt i andre ledd, bør operatøren eller den som står for driften av en innretning, inngå avtale med hovedbedriften og de entreprenørtilsattes arbeidsgivere om fordeling av arbeidsmiljøoppgavene som bedriftshelsetjenesten utfører på innretningen.

Til § 6

Kontroll med arbeidstakernes helse

Med langtidsvirkninger av arbeidsmiljøfaktorer som nevnt i første ledd, menes blant annet langtidsvirkninger av hørselskadelig støy.

For krav til helsekontroll som nevnt i tredje ledd, vises det til [arbeidsmiljøloven § 3-1](#) andre ledd bokstav g og [§ 10-11](#) sjuende ledd.

Med helseskadelig eksponering som nevnt i fjerde ledd, menes blant annet eksponering for

- a) hørselskadelig støy,
- b) isocyanater eller blyholdig luft,
- c) forhøyet omgivende trykk,
- d) asbeststøv,
- e) kreftframkallende stoffer.

For å oppfylle kravet til helsekontroll bør Helsetilsynets retningslinjer for leger ved undersøkelse av yrkesdykkere brukes for deltakere i bemannede undervannsoperasjoner.

Til § 7

Registrering av arbeidstid

Med arbeidstid som nevnt i første ledd, menes den faktiske arbeidstiden, som omfatter både alminnelig arbeidstid og eventuell overtid.

Å følge opp arbeidstiden som nevnt i første ledd, innebærer at arbeidsgiver har et ansvar for at egne arbeidstakere ikke arbeider mer enn tillatt, jf. [rammeforskriften kapittel VI](#).

Arbeidstidsregistrene skal være tilgjengelig for arbeidstakernes tillitsvalgte, jf. [arbeidsmiljøloven § 10-7](#).

KAP III HELSEMESSIGE FORHOLD

Til § 8

Helsetjenesten

Med helsetjeneste menes den organisasjonen, det personellet og de ressursene som er nødvendige for å ivareta de helsemessige forholdene i petroleumsvirksomheten som nevnt i [rammeforskriften § 6](#).

Når helsepersonellet utfører oppgaver som [nevnt i § 5](#), skal ansvar, myndighet og prioritering av arbeidsoppgaver være entydig definert som nevnt i [styringsforskriften § 13](#).

For å sikre en forsvarlig tjenesteyting har man lagt opp til en videreføring av regelen om at en lege skal ha et særlig faglig ansvar for helsetjenesten på kontinentalsokkelen. De leger som deltar i helsetjenesten, bør ha allmennt medisinsk erfaring og innsikt. Faglig ansvarlig lege må ha norsk autorisasjon eller lisens etter [helsepersonelloven § 48 eller § 49](#). Det samme gjelder sykepleier.

I de tilfellene en sykepleier forlater innretningen for å følge en pasient til land, innebærer kravet i tredje ledd, at det settes i verk kompensierende tiltak og at sykepleieren snarest mulig returnerer til innretningen.

For å oppfylle kravet til forsvarlige helsetjenester som nevnt i første ledd, bør standarden [NORSOK U-100N](#) kapittel 5.1 brukes for bemannede undervannsoperasjoner.

Til § 9

Helsetjenestens oppgaver

Ved utføring av oppgavene i [denne paragrafen](#), gjelder bestemmelser om helsepersonellens taushetsplikt, meldeplikt og føring av journal som er gitt i eller i medhold av [helsepersonelloven](#). Når en flyttbar innretning som er registrert i et nasjonalt skipsregister, ligger i opplag, bør journalene oppbevares av rederiets helsetjeneste på land.

Den helsemessige beredskapen som nevnt i bokstav c, bør omfatte blant annet

- a) rådgivning og faglig veiledning av helsepersonellet på innretninger eller fartøy,
- b) kommunikasjon med øvrig helsetjeneste,
- c) prioritering av transport for skadde og syke til land.

Til § 10

Vaktlegeordning

Kravet om å komme til innretningen på kortest mulig varsel innebærer at det skal etableres ordninger som gjør det mulig å organisere helikoptertransport på en rask og effektiv måte.

Til § 11

Legemidler og medisinsk utstyr

Ingen kommentar.

Til § 12

Smittevern

Legen bør samarbeide med personell i kommunehelsetjenesten ved oppfølging av tiltak etter smittevernlovgivningen.

Til § 13

Næringsmidler og drikkevann

Produksjon, pakking, lagring, transport og frambud av næringsmidler skal være i henhold til [matloven](#) med tilhørende forskrifter, jf. [petroleumsloven § 1-5](#).

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) har fastsatt [forskrift om vannforsyning og drikkevann](#) for implementering av drikkevannsdirektivet 98/83/EF, innlemmet i EØS-avtalen 25. januar 2001. Denne forskriften trådte i kraft 1. januar 2001 og gjelder også for petroleumsvirksomheten.

Folkehelseinstituttets veiledningsmaterieell for utforming og drift av drikkevannssystemer utdyper regelverkets krav til drikkevannsanlegg og drikkevannsforsyning til havs. Veiledningsmateriellet i norsk og engelsk utgave finnes på www.fhi.no/offshore.

I henhold til [rammeforskriften](#) og etter delegasjon fra Mattilsynet fører fylkesmannen i Rogaland tilsyn med at bestemmelsene om næringsmidler, vannforsyning og drikkevann overholdes i petroleumsvirksomheten.

Vannverkseiers plikter etter [drikkevannsforskriften](#) påhviler i petroleumsvirksomheten operatøren og andre som deltar i petroleumsvirksomheten, jf. [rammeforskriften § 7](#).

Når et vannforsyningssystem leverer vann til et annet vannforsyningssystem, er det viktig å identifisere hva den enkelte vannverkseiers ansvar omfatter.

Til § 14 **Renhold**

Ved planlegging og utføring av renholdet bør standarden NS-INSTA 800 brukes, med følgende tillegg:

- a) det forutsettes at beslutning om kvalitetsnivå treffes som nevnt i [styringsforskriften § 11](#),
- b) ved planleggingen av renholdet bør blant annet belastningen i ulike områder legges til grunn.

I tillegg bør helsetjenesten medvirke under planleggingen. Jf. også [§ 29](#).

Renhold er av stor betydning for å forebygge bl.a. luftveissykdommer. Sammenhengen mellom støv og helseplager hos følsomme individer og individer med astma og allergi er godt dokumentert. Hensikten med renhold er å redusere forekomsten av støvpartikler, allergener og smittestoffer. Renhold har også til formål å skape trivsel og velvære generelt.

Hovedrengjøring av innendørs arealer bør foretas minimum en gang i året.

KAP IV **FORUNDERSØKELSER OG INSTALLERING**

Til § 15 **Forundersøkelser**

Ved forundersøkelser bør

- a) standarden [NORSOK N-002](#) brukes for **kartlegging av naturforholdene**,
- b) standarden [DNV OS-F101](#) seksjon 3 brukes for **traséundersøkelser**,
- c) standardene [NORSOK N-001](#) kapittel 7.9.1 og [NORSOK G-001](#) brukes for **geotekniske undersøkelser**, med følgende tillegg: det bør lages en kvartærgeologisk beskrivelse dersom en er i et nytt område,
- d) standarden [NORSOK D-010](#) kapittel 5.7.2 brukes ved **grunn gass-undersøkelser**,
- e) **innsynkingen** beregnes ved hjelp av geologiske modeller. Da slike modeller har stor usikkerhet, bør det brukes en øvre 90-prosentsfraktil for innsynkingsanslaget. Det kan tas hensyn til stabiliserende effekter av injeksjon av gass eller væsker.

Dersom undersøkelsene viser at sannsynligheten for å plassere fundamenter over gassholdige formasjoner er større enn én prosent, bør det velges en annen plassering.

I tillegg til forundersøkelser skal det utføres grunnlagsundersøkelser som nevnt i [§ 53](#) for å kartlegge miljøstatus.

Til § 16 **Installering og ferdigstilling**

For å oppfylle kravet til **installering** som nevnt i første ledd, bør

- a) standarden [DNV OS-F101](#) seksjon 10 avsnitt A til og med F brukes for rørledningssystemer av stål,
- b) retningslinjen API RP 17B kapittel 11 brukes for fleksible rørledningssystemer.

Ferdigstillingen som nevnt i andre ledd, innebærer blant annet at sikkerhetssystemer funksjonstestes og verifiseres. For å oppfylle kravet bør standarden [NORSOK Z-007](#) brukes, med følgende tillegg:

- a) standarden [DNV OS-F101](#) seksjon 10 avsnitt G til og med J bør brukes for rørledningssystemer av stål,
- b) retningslinjen API RP 17B kapittel 11.5.3 bør brukes for fleksible rørledningssystemer,

- c) standarden [NORSOK R-003N](#) vedlegg H bør brukes for løfteutstyr,
- d) standarden [NORSOK D-001](#) kapittel 5.5 og 6.45 bør brukes for boreinnretninger,
- e) resultatet av funksjonstester sammenholdes med ytelseskrav og relevante beregninger,
- f) [Norsk olje og gass' retningslinje nr. 070](#) brukes der elektriske, elektroniske og programmerbare elektroniske systemer brukes i oppbyggingen av funksjonene.

For å oppfylle kravet til **teknisk tilstand** som nevnt i tredje ledd, bør standarden [NORSOK Z-006](#) brukes for preservering.

KAP V TRANSPORT OG OPPHOLD

Til § 17 Transport

Ingen kommentar.

Til § 18 Opphold på innretninger

Ingen kommentar.

Til § 19 Innkvartering og lugardeling

For utforming av lugarer vises det til [innretningsforskriften § 58](#).

Med fysisk barriere menes en funksjon som kan hindre eller redusere skader ved en uønsket hendelse. Annen akutt situasjon kan eksempelvis være inntrådte fare- og ulykkessituasjoner, værforhold som begrenser muligheten for å transportere personell fra innretningen etc.

Revisjonsstans er en på forhånd planlagt periode hvor driften på innretningen er nedstengt for å gjennomføre en oppsamlet portefølje av større nødvendig vedlikehold, modifikasjoner, oppgraderinger, inspeksjoner osv.

Oppkobling og oppstart er perioden fra en ny innretning plasseres på feltet til det er hydrokarboner i prosesssystemene og produksjonen er i gang. I denne perioden skal innretningen ferdigstilles, alle systemer kobles opp, testes og igangsettes.

Det er et vilkår for å kunne lugardele at det ytes kompensasjon til de som direkte berøres. Det er praksis mellom partene at man finner frem til løsninger vedrørende kompensasjon, og det vises for så vidt til eksisterende praksis på området.”

KAP VI OPERASJONELLE FORUTSETNINGER FOR OPPSTART OG BRUK

Til § 20 Oppstart og drift av innretninger

Med driftsorganisasjonen som nevnt i andre ledd bokstav a, menes også beredskapsorganisasjonen.

Med styrende dokumenter som nevnt i andre ledd bokstav b, menes også de retningslinjene, prosedyrene, planene og programmene som utarbeides etter denne forskriften og [styringsforskriften](#).

For å oppfylle kravet til tekniske driftsdokumenter som nevnt i andre ledd bokstav b, bør standarden [NORSOK Z-001](#) kapittel 4 og vedlegg A, C og D brukes. For bore- og brønnteknisk utstyr bør i tillegg standarden [NORSOK D-001](#) kapittel 5 og vedlegg A, B og C brukes.

Til § 21

Kompetanse

Det stilles også krav til kvalifikasjoner og opplæring på arbeidsmiljøområdet i [forskrift om utførelse av arbeid](#) (FUA) ved

- arbeid med kjemikalier, jf. FUA kapittel 3, med unntak av §§ 3-23, 3-24 og 3-27,
- arbeid med asbest, jf. FUA kapittel 4, med unntak av § 4-4,
- arbeid med risiko for å bli utsatt for biologiske faktorer, jf. FUA kapittel 6,
- arbeid med arbeidsutstyr som krever særlig forsiktighet, jf. FUA kapittel 10, med unntak av §§ 10-1, 10-2 og 10-3,
- vedlikehold av arbeidsutstyr, jf. FUA kapittel 12,
- arbeid med risiko for å bli utsatt for helseskadelig støy eller mekaniske vibrasjoner, jf. FUA kapittel 14, med unntak av §§ 14-1 til og med 14-7, og § 14-10,
- arbeid med risiko for å bli utsatt for kunstig optisk stråling, jf. FUA kapittel 16,
- sikkerhetsskilting og signalgivning, jf. FUA kapittel 22.
- ergonomisk belastende arbeid, jf. FUA kapittel 23.

Kravet til sikring av kompetansen innebærer blant annet at det stilles krav til nødvendig kompetanse, at kompetansen blir verifisert, og at den blir holdt ved like gjennom trening, øvelser, opplæring og utdanning.

For å oppfylle kravet til kompetanse på området helse, arbeidsmiljø og sikkerhet bør

- a) standarden [NORSOK U-100N](#) kapittel 6 brukes for **bemannede undervannsoperasjoner**,
 - b) standarden ISO 15544 kapittel 8 brukes for **beredskap og sikkerhet** med følgende tillegg: Oljeindustriens Landsforenings og Norges Rederiforbunds retningslinjer for sikkerhets- og beredskapsopplæring nr. 002 bør brukes for sikkerhets- og beredskapsopplæring for personell på innretninger og fartøy,
 - c) standarden [NORSOK D-010](#) kapittel 4.9 og [024 - Norsk olje og gass' retningslinje nr. 024](#) brukes for generell kompetanse innen **bore- og brønnaktiviteter**, med unntak av retningslinjens kapittel 4.1.1 punkt 2 og 3 om krav til eksamen. For stilling som operatør bør opplæring og eksamen etter offentlig fagplan for VG2 brønnteknikk være gjennomført. Ved underbalansert boring og komplettering bør standarden [NORSOK D-010](#) kapittel 13.7.2 brukes i tillegg,
 - d) følgende forskrifter og retningslinjer brukes ved **arbeid på elektriske anlegg**:
 - a) [forskrift om kvalifikasjonskrav for elektrofagfolk](#) eller [forskrift om kvalifikasjonskrav og sertifikater for sjøfolk](#) for personell på permanent plasserte innretninger,
 - b) [forskrift om kvalifikasjonskrav og sertifikater for sjøfolk](#) for personell på flyttbare innretninger som er registrert i et nasjonalt skipsregister,
 - c) [059 - Norsk olje og gass' anbefalte retningslinjer for elektrofagarbeiders kompetanse](#),
 - e) Luftfartstilsynets [forskrift om flyværtjeneste](#) vedlegg 3 brukes for værobservatører som skal utføre rutinemessige værobservasjoner (METAR),
 - f) standarden [NORSOK R-003N](#) vedlegg B brukes for **løfteoperasjoner**,
 - g) Sjøfartsdirektoratets [forskrift om kvalifikasjonskrav og sertifikater for sjøfolk](#) brukes for **maritime operasjoner**,
 - a) den som er ansvarlig for driften av de maritime systemene på permanent plasserte, flytende innretninger, bør oppfylle kvalifikasjonskravene til sammenlignbare stillinger i forskriften som nevnt i denne veiledningen bokstav g. Kontrollromsoperatører som opererer maritime systemer på slike permanent plasserte, flytende innretninger, bør oppfylle kravene til sertifikat for kontrollromsoperatører i den samme forskriften. Den stabilitetsansvarlige om bord bør ha maritim kompetanse tilsvarende krav til plattformsjef i den samme forskriften,
 - b) ved operasjoner med dynamisk posisjonering utstyrsklasse 2 og 3 bør de som opererer utstyret, ha kompetanse i samsvar med forskriften som nevnt i denne veiledningen bokstav g, jf. § 31.
Ved operasjoner utstyrsklasse 1 er det tilstrekkelig med én kompetent person,
- For innretninger registrert i et nasjonalt skipsregister, forutsettes for øvrig at maritim kompetanse er dokumentert i samsvar med kravene fastsatt av de respektive flaggstatsmyndighetene. Kravet i første ledd andre punktum innebærer at oppjekkbare innretninger har personell om bord med kompetanse og trening i å operere jekkesystemene i nødssituasjoner,
- h) det ved **bruk av kommunikasjonsutstyr** sikres at den kommunikasjonsansvarlige, jf. [§ 80](#) andre ledd, har god erfaring som kommunikasjonsoperatør og gyldig GMDSS radiooperatørsertifikat (GOC eller ROC avhengig av radioutstyr om bord), samt nødvendig kompetanse på områder som beredskapsledelse, helikopterkommunikasjon, meteorologiske observasjoner og overvåking av sikkerhetssonene og havområdene rundt innretningen.

For radiooperatører som opererer maritimt radioutstyr, er kompetansekravene gitt i konsesjonsvilkår fastsatt av Samferdselsdepartementet.

Når det gjelder sertifikat som nevnt i andre ledd, aksepteres dykkesertifikater utstedt av andre lands myndigheter såfremt de dokumenterer et utdanningsnivå som samsvarer med det norske myndigheter anerkjenner. Den referanse Petroleumstilsynet legger til grunn er ”Diving Industry Personnel Competence Standards” 2003, utgitt av European Diving Technology Committee (EDTC) i samarbeid med International Marine Contractors Association (IMCA).

Til § 22

Opplæring i sikkerhet og arbeidsmiljø etter arbeidsmiljøloven

For opplæring som nevnt i første ledd, vises det til relevante bestemmelser om verneombud og arbeidsmiljøutvalg i [forskrift om organisering, ledelse og medvirkning](#). Forskriften gjelder, med de begrensninger som fremkommer av forskriften direkte, også for petroleumsvirksomheten. Det vises for øvrig til forskriftsspeil utarbeidet av [Arbeidstilsynet](#), der det går fram hvor kravene i forskriftene som oppheves ved ikrafttredelsen av de nye forskriftene under arbeidsmiljøloven, er innarbeidet.

Opplæringen som nevnt i andre ledd, bør omfatte forhold som er av betydning for den totale arbeidsbelastningen for den enkelte, [jf. § 33](#).

For å oppfylle kravet til strålevernutdanningen som nevnt i tredje ledd, bør utdanningskravene fra Statens strålevern brukes.

For krav til opplæring av verneombud og medlemmer av arbeidsmiljøutvalg vises det til relevante bestemmelser i [forskrift om organisering, ledelse og medvirkning](#). Forskriften gjelder, med de begrensninger som fremkommer av forskriften direkte, også for petroleumsvirksomheten. Det vises for øvrig til forskriftsspeil utarbeidet av [Arbeidstilsynet](#), der det går fram hvor kravene i forskriftene som oppheves ved ikrafttredelsen av de nye forskriftene under arbeidsmiljøloven, er innarbeidet.

Til § 23

Trening og øvelser

For å oppfylle kravet til trening og øvelser bør

- a) simulatortrening brukes for overvåkings- og kontrollfunksjoner,
- b) de som har beredskapsfunksjoner, trene på sine beredskapsoppgaver minst én gang i løpet av oppholdsperioden. Alle som deltar i beredskapsledelse og regional beredskap mot akutt forurensning, bør trene på sine beredskapsfunksjoner minst én gang i året.

En beredskapsøvelse som omfatter alt personell på innretningen, bør utføres minst én gang i løpet av en oppholdsperiode. Mønstrings- og evakueringsrutiner bør inngå som en del av grunnlaget for øvelsen. Det bør utføres minst én årlig øvelse for beredskapsledelsen og for den regionale beredskapen mot akutt forurensning. Øvelser tilknyttet den regionale beredskapen mot akutt forurensning bør omfatte ferdighetstrening i de enkelte beredskapsfunksjoner og samtrening mellom operatørselskap og eventuelle avtaleparter. Resultatet av øvelsen bør evalueres.

Ved bruk av innleide innretninger eller fartøy bør det på et tidlig tidspunkt holdes en øvelse i henhold til en samordnet beredskapsplan for entreprenøren og operatøren. Ved bruk av samme innretning over en lengre, sammenhengende periode bør det holdes en større årlig øvelse som involverer enhets- og områderessurser, relevante eksterne ressurser, operatørens og entreprenørens beredskapsorganisasjoner på land, og tilsynsmyndighetene,

- c) standarden [NORSOK U-100N](#) kapittel 9.2 brukes for bemannede undervannsoperasjoner,
- d) standarden [NORSOK D-010](#) kapittel 4.2.6, 4.2.7, 4.9.1, 4.9.2, 5.5.2, 6.5.2, 7.5.2, 9.3.5, 10.5.2, 11.5.2, 12.5.2, 13.5.2, 13.7.2 og 14.5.2 brukes for bore- og brønnaktiviteter, med følgende tillegg: det bør utføres regelmessige øvelser i brønnkontroll og resultatene bør evalueres.

Til § 24

Prosedyrer

Med prosedyre som nevnt i første ledd, menes en spesifisert måte å utføre en aktivitet eller en prosess på, [jf. NS-EN ISO 9000 kapittel 3.4.5](#).

Utformingen av prosedyrer som nevnt i andre ledd, bør være entydig, brukervennlig og tilpasset brukernes kompetanse.

Brukerne av prosedyrene bør medvirke i utformingen og revideringen av dem. Prosedyrene bør prøves ut før bruk for å kontrollere utforming og innhold med hensyn til de tiltenkte funksjonene.

For å oppfylle kravet til prosedyrer som nevnt i andre ledd, bør standarden [NORSOK U-100N](#) kapittel 8.2 brukes for bemannede undervannsoperasjoner.

Til § 25

Bruk av innretninger

Begrensninger for bruk som nevnt i første ledd, kan være gitt ved lastene som innretningen og de enkelte delene av denne skal kunne motstå, jf. [innretningsforskriften § 11](#). Lastene kan omfatte kjemiske laster, naturlaster som bølger, vind og temperatur og funksjonslaste som trykk, vekt, temperatur og vibrasjon.

Ved bore- og brønnaktiviteter med flyttbare innretninger bør det for alle aktuelle operasjoner også tas hensyn til innretningens vertikale bevegelser og bevegelser som følge av resonans mellom bølgefrequens og innretningens egenfrekvens samt bevegelser ved tap av posisjon ved ankerlinebrudd eller avdrift eller svikt i dynamisk posisjonering. Jf. [innretningsforskriften § 50](#).

Innretninger og deler av disse som nevnt i første ledd, omfatter også enklere innretninger som nevnt i [innretningsforskriften § 6](#) og midlertidig utstyr.

For å oppfylle kravet til bruk som nevnt i første ledd, bør standarden [NORSOK Z-015N](#) brukes for midlertidig utstyr.

Med status som nevnt i andre ledd, menes blant annet etterslepet av forebyggende vedlikehold og det utestående korrigerende vedlikeholdet.

Til § 26

Sikkerhetssystemer

Tiltak og begrensninger som nevnt i første ledd, kan være aktivitetsbegrensninger, full nedstenging eller andre tiltak som kompenserer for den svekkelsen av sikkerhetsfunksjoner som følger av overbrøingen eller utkoplingen.

For å oppfylle kravene til tiltakene og begrensningene som nevnt i første ledd, bør standardene IEC 61508-1 kapittel 7.7 og IEC 61508-2 kapittel 7.6, og [Norsk olje og gass' retningslinje nr. 070](#) kapittel 10 og 11 brukes for elektriske, elektroniske og programmerbare elektroniske sikkerhetssystemer.

Til § 27

Kritiske aktiviteter

Kritiske aktiviteter kan være

- a) arbeid på trykksatte, spenningssatte eller hydrokarbonførende systemer,
- b) varmt arbeid,
- c) arbeid med eksplosiver eller selvantennelige stoffer,
- d) arbeid med radioaktive kilder,
- e) arbeid som medfører risiko for akutt forurensning,
- f) arbeid som medfører utkopling av sikkerhetssystemer,
- g) løfteoperasjoner, jf. [§ 92](#).

Ved identifisering av viktige bidragsyttere til risiko bør en blant annet bruke resultatene fra de gjennomførte risikoanalysene og erfaringer fra fare- og ulykkesituasjoner.

Begrensningene kan være krav om å sette i verk kompenserende tiltak ved utføring av en aktivitet, eller varighets- og hyppighetsbegrensninger for utføring av en spesiell type aktivitet.

For å oppfylle kravet til kritiske aktiviteter bør standarden [NORSOK D-010](#) kapittel 4.4, 4.5 og 4.6 brukes for bore- og brønnaktiviteter.

Til § 28

Samtidige aktiviteter

Aktiviteter som nevnt i første ledd, kan være produksjonsaktiviteter, bore- og brønnaktiviteter, og vedlikeholds- og modifikasjonsaktiviteter, deriblant aktiviteter som nevnt i [§ 27](#).

Tiltak som nevnt i andre ledd, kan være begrensninger eller forbud som skal settes i verk ved visse typer av samtidige aktiviteter under oppstart, drift og nedstenging.

Ved utføringen som nevnt i andre ledd, bør det blant annet tas hensyn til effekten av gjensidig avhengighet mellom ulike aktiviteter.

For å oppfylle kravet til samtidige aktiviteter bør standarden [NORSOK D-010](#) kapittel 4.4, 4.5 og 4.6 brukes for bore- og brønnaktiviteter.

KAP VII PLANLEGGING OG UTFØRING

Til § 29 Planlegging

Kravet til planleggingen som nevnt i første ledd, innebærer blant annet å sikre at aktivitetene utføres innenfor begrensningene som nevnt i [kapittel VI](#).

Til § 29a Lagring, håndtering og bruk av eksplosiv vare

For å sikre at eksplosiv vare ikke utilsiktet går av som nevnt i andre ledd, bør blant annet elektrisk utløst perforeringsutstyr for bruk i bore- og brønnaktiviteter være beskyttet mot påvirkning fra radiobølger og andre elektriske felt, jf. krav til elektrisk kompatibilitet i [§ 77](#).

I tillegg bør eksplosiv vare være beskyttet mot fallende laster og branner under lagring.

Til § 30 Sikkerhetsmessig klarering av aktiviteter

For å oppfylle kravet til sikkerhetsmessig klarering bør det brukes et arbeidstillatelsessystem.

Ved klareringen av aktivitetene etter [denne paragrafen](#), bør det utføres en sikker-jobb-analyse når delaktiviteter ikke er dekket av prosedyrer, prosedyrene kan komme i konflikt med hverandre eller aktivitetene er nye for det personellet som er involvert.

For utføring av sikker-jobb-analyser bør standardene ISO 17776 vedlegg B.4 og [NORSOK S-002N](#) kapittel 4.4.3. brukes på området helse, arbeidsmiljø og sikkerhet. Ved utføringen av en sikker-jobb-analyse, se siste avsnittet i nevnte vedlegg B.4, bør den som er ansvarlig for å utføre arbeidet, og arbeidstakerne som skal utføre det, delta; eventuelt også system- og områdeansvarlige.

For å oppfylle kravene til tiltak bør Guidelines for Offshore Marine Operations (GOMO) brukes for denne typen aktiviteter. Når det gjelder tiltak vedrørende utslipp av drenasjevann vises det til GOMO kapittel 7.8 Discharges from Facilities.

For å oppfylle kravene til tiltak bør standarden [NORSOK D-010](#) kapittel 4.10.3, 8.2, 8.3, 8.4, 8.6 og 8.7 og [Norsk olje og gass' retningslinje nr. 117](#) brukes for bore- og brønnaktiviteter ved overlevering av brønner mellom enheter, med følgende tillegg: barrierestatusen for brønnene bør være prøvd og verifisert.

Når det pågår tandemoverføring av hydrokarboner fra en FPSO eller FSU til skytteltankskip, bør det vurderes å redusere andre skipsaktiviteter til eller fra FPSO-en eller FSU-en.

Med overlevering av brønner mellom enheter menes slik overlevering mellom produksjon, brønnservice, drift, vedlikehold med mer.

Til § 31 Overvåking og kontroll

Forhold som nevnt i første ledd, kan være tilstander og parametere som nevnt i [innretningsforskriften § 17](#) og [§ 33](#), status for andre sikkerhetssystemer, pågående aktiviteter og iverksatte kompenserende tiltak.

Kravet om kontinuerlig overvåking som nevnt i første ledd, innebærer at personellet ikke blir pålagt oppgaver som kan svekke ivaretakelsen av kontroll- og overvåkingsfunksjonene, jf. også [innretningsforskriften § 21](#) og [styringsforskriften § 18](#).

For overvåking og kontroll som nevnt i første ledd, bør det være minst to personer til å ivareta overvåkings- og kontrollfunksjonene som nevnt i tredje ledd,

- a) i det sentrale kontrollrommet på permanent bemannede innretninger,

- b) ved operasjon av utstyr for dynamisk posisjonering klasse 2 og 3,
- c) ved bore- og brønnaktiviteter.

For å oppfylle kravet til overvåking og kontroll, bør standarden [NORSOK U-100N](#) kapittel 8.3 og 8.5.1 brukes for bemannede undervannsoperasjoner.

For overvåking og kontroll av det ytre miljø, se [kapittel X](#).

Til § 32

Overføring av informasjon ved skift- og mannskapsbytte

Med skift- og mannskapsbytte menes daglig skiftbytte og utskifting av personell ved endt oppholdsperiode på innretningen, både for operatør- og entreprenørtilsatte.

KAP VIII ARBEIDSMILJØFAKTORER

Til § 33

Tilrettelegging av arbeid

Tilretteleggingen som nevnt i første ledd, bør blant annet ta hensyn til behovet for individuell tilpasning, deriblant arbeidsevne og alder. Jf. også [innretningsforskriften kapittel IV](#) og [styringsforskriften § 18 og § 19](#).

Med helseskadelig eksponering og uheldige belastninger som nevnt i første ledd menes eksponering og belastninger som følge av ergonomiske forhold, kjemisk påvirkning, stråling, støy, vibrasjoner, klimatiske forhold og psykososiale forhold. Forhold som kan påvirke det psykososiale arbeidsmiljøet kan være samspillet mellom krav til arbeidsytelse, arbeidstakerens opplevelse av kontroll med eget arbeid og sosial støtte i arbeidsmiljøet.

For å unngå helseskadelig eksponering som nevnt i første ledd, bør det velges tiltak eller løsninger på det høyeste av disse nivåene:

- a) eliminering av årsakene til eksponeringen,
- b) tekniske tiltak som reduserer sannsynligheten for eksponering,
- c) tekniske tiltak som reduserer eksponering,
- d) operasjonelle tiltak som reduserer eksponering.

Tilretteleggingen som nevnt i første og andre ledd, bør være en kontinuerlig prosess der både arbeidsgiverne og arbeidstakerne søker å forbedre arbeidsmiljøet, jf. også [styringsforskriften § 23](#).

Tilrettelegging av arbeidet bør basere seg på tilgjengelig kunnskap om menneskets egenskaper og behov, slik at samspillet mellom mennesker, teknologi og organisasjon optimaliseres, jf. [styringsforskriften § 13](#). Ved slik tilrettelegging bør standarden ISO 6385 brukes.

Kravet om å utføre mest mulig arbeid på dagtid som nevnt i fjerde ledd, innebærer blant annet at nattarbeid begrenses til oppgaver og funksjoner som er nødvendige for å opprettholde forsvarlig virksomhet.

Kravet om nødvendig restitusjon og hvile som nevnt i fjerde ledd, innebærer blant annet at alt personell får sove uforstyrret og normalt alene, jf. også [§ 19](#), og at nødvendig transport i oppholdsperioden, deriblant helikoptertransport, foregår i arbeidstiden.

Formålet med bestemmelsen er å hindre en uheldig utvikling som gjør at arbeidstakeren ikke sikres tilstrekkelig restitusjon og hvile, noe som kan ha sikkerhetsmessige konsekvenser.

Til § 34

Ergonomiske forhold

Forskrifter fastsatt av Arbeidsdepartementet med hjemmel i arbeidsmiljøloven 6. desember 2011, med ikrafttredelse 1. januar 2013, gir blant annet nærmere bestemmelser om ergonomiske forhold, herunder om tungt og ensformig arbeid og arbeid ved dataskjerm. Klargjøring av anvendelsesområde i petroleumsvirksomheten fremgår av den enkelte forskriften direkte. Det vises for øvrig til forskriftsspeil utarbeidet av [Arbeidstilsynet](#), der det går fram hvor kravene i forskriftene som oppheves ved ikrafttredelsen av de nye forskriftene under arbeidsmiljøloven, er innarbeidet.

Ved tilretteleggingen som nevnt i første ledd, bør standarden [NORSOK S-002N](#) kapittel 5.1 og 5.2. (prinsippene og tilretteleggingsdelen) brukes.

For arbeid ved dataskjerm som nevnt i tredje ledd, bør Arbeidstilsynets veiledning om arbeid ved dataskjerm brukes.

Til § 35

Psykososiale forhold

Forhold som nevnt i første punktum, kan være

- a) krav til effektivitet og arbeidsmengde i forhold til ressursene som er til rådighet for utføring av arbeidsoppgavene,
- b) arbeidets kompleksitet i forhold til kompetanse og ressurser,
- c) muligheter for variasjon og stimulans i jobben,
- d) mulighet for selvstendighet og innflytelse på viktige beslutninger,
- e) mulighet for karriereutvikling og utnyttelse av egen kompetanse,
- f) samarbeidsforhold, håndtering av uoverensstemmelser, konflikter og trakassering,
- g) arbeidsledelse, deriblant tilbakemelding og oppfølging i det daglige arbeidet,
- h) nattarbeid og alenearbeid.

Til § 36

Kjemisk helsefare

For å unngå eksponering som nevnt i første ledd, bør forskrift om utførelse av arbeidet kapittel 5 om varmt arbeid brukes.

For CO og CO₂ som nevnt i andre ledd, bør standarden [NOSOK U-100N](#) kapittel 5.2.3.2 og 5.2.3.3 brukes. I tillegg bør det tas spesielt hensyn til mulig frigjøring av helseskadelige kjemiske stoffer fra materialer under høyt trykk.

Til § 37

Stråling

Med stråling menes ioniserende og ikke-ioniserende stråling.

Med håndtering menes også håndtering i fare- og ulykkessituasjoner.

For å oppfylle kravet om å unngå eksponering bør Statens stråleverns

- a) [strålevernforskriften](#),
- b) veileder 1 om industriell radiografi, og
- c) veileder 9 om industrielle kontrollkilder i faste installasjoner samt forskningsmessig strålebruk brukes.

Til § 38

Støy

Tiltaksverdi som omtalt i denne paragrafen erstatter ikke, men må sees i sammenheng med, krav til risikoreduksjon, jf. [rammeforskriften § 11](#).

Risikovurderingen som nevnt i tredje ledd, bør særlig ta hensyn til:

- a) eksponeringens nivå, type og varighet og eksponering for impulsstøy som slag og smell,
- b) virkning på helsen og sikkerheten til arbeidstakere som er særlig risikoutsatt,
- c) enhver virkning på arbeidstakernes helse og sikkerhet som skyldes samvirking mellom støy og kjemiske stoffer og mellom støy og vibrasjoner i arbeidet, så langt det er mulig,
- d) indirekte virkninger på arbeidstakernes helse og sikkerhet som skyldes støyens virkning på oppfatningen av varsel signaler eller andre lyder som må kunne høres for å redusere risiko for ulykker,
- e) produsentens informasjon om støynivået på arbeidsutstyret,
- f) om det finnes alternativt arbeidsutstyr som gir lavere støyeksponering,
- g) eksponering for støy utover vanlig arbeidstid som faller inn under arbeidsgiverens ansvar,
- h) relevante opplysninger fra helseundersøkelser, og andre offentliggjorte opplysninger, så langt det er mulig, og
- i) tilgjengeligheten av hørselsvern med tilstrekkelig dempning.

Informasjon og opplæring til arbeidstakerne som nevnt i femte ledd, bør særlig omfatte:

- a) risikovurderingen som er foretatt og de tiltak som er iverksatt,

- b) grenseverdiene og tiltaksverdiene,
- c) måleresultatene,
- d) når det er behov for å bruke hørselsvern og opplæring i riktig bruk,
- e) risiko knyttet til støy og hvordan tegn på hørselsskader kan oppdages og hvordan de skal rapporteres,
- f) under hvilke vilkår de har rett til helseundersøkelse og formålet med undersøkelsen,
- g) sikre arbeidsmetoder som begrenser støyeksponeringen mest mulig, og
- h) risikoen for helseskade som bruken av arbeidsutstyret kan medføre.

Til § 39 **Vibrasjoner**

Forskrifter fastsatt av Arbeidsdepartementet med hjemmel i arbeidsmiljøloven 6. desember 2011, med ikrafttredelse 1. januar 2013, gir blant annet nærmere bestemmelser om vern mot mekaniske vibrasjoner. Klargjøring av anvendelsesområde i petroleumsvirksomheten fremgår av den enkelte forskriften direkte. Det vises for øvrig til forskriftsspeil utarbeidet av [Arbeidstilsynet](#), der det går fram hvor kravene i forskriftene som oppheves ved ikrafttredelsen av de nye forskriftene under arbeidsmiljøloven, er innarbeidet.

Jf. også [innretningsforskriften § 24](#).

Til § 40 **Arbeid utendørs**

For å oppfylle kravet til kriterier bør standarden [NORSOK S-002N](#) kapittel 5.8 brukes, se 4.4.9 for prinsipper og tilrettelegging.

Til § 41 **Sikkerhetsskilting og signalgivning på arbeidsplassen**

Veiledningen tas ut.

Til § 42 **Personlig verneutstyr**

Veiledningen tas ut.

Til § 43 **Bruk av arbeidsutstyr**

Veiledningen tas ut.

Til § 44 **Informasjon om risiko ved utføring av arbeid**

Ingen kommentar.

KAP IX **VEDLIKEHOLD**

Til § 45 **Vedlikehold**

Med vedlikehold menes kombinasjonen av alle tekniske, administrative og styremessige tiltak som i løpet av levetiden til en enhet har til hensikt å holde enheten i eller føre den tilbake til en tilstand der den kan oppfylle sine tiltenkte funksjoner, jf. definisjonen 2.1 (med tilhørende terminologi) i standarden NS-EN 13306.

Vedlikeholdet omfatter blant annet aktiviteter som overvåking, inspeksjon, testing, prøving og reparasjon, og det å holde orden.

Med funksjoner menes også sikkerhetsfunksjonene, jf. [innretningsforskriften § 2](#). For disse funksjonene innebærer kravet til vedlikehold at ytelsen skal være ivaretatt til enhver tid, jf. [innretningsforskriften § 8](#).

Med innretninger eller deler av disse menes også midlertidig utstyr.

Med alle faser menes også perioder der innretningen eller deler av denne er midlertidig eller permanent nedstengt.

Til § 46

Klassifisering

For å oppfylle kravet til klassifisering bør standarden [NORSOK Z-008](#) brukes på området helse, arbeidsmiljø og sikkerhet.

Feilmodus, feilårsak og feilmekanisme som nevnt i andre ledd, er definert i standarden NS-EN 13306.

Til § 47

Vedlikeholdsprogram

Vedlikeholdsprogrammet kan bestå av delprogrammer for inspeksjon, prøving, forebyggende vedlikehold og liknende, jf. [§ 45](#).

Kravet til forebygging som nevnt i første ledd, innebærer også at programmene skal foreligge ved oppstart, jf. [§ 20](#) andre ledd bokstav b. Ved utarbeiding av vedlikeholdsprogrammet som nevnt i første ledd, kan standardene NS-EN ISO 20815:2008 vedlegg I og CEI/IEC 60300-3-11 brukes på området helse, arbeidsmiljø og sikkerhet..

For aktiviteter som nevnt i andre og tredje ledd, bør følgende brukes på området helse, arbeidsmiljø og sikkerhet:

- a) standardene ISO 13702 vedlegg C5 og IEC 61508, og [Norsk olje og gass' retningslinje 070](#) brukes for **sikkerhetssystemer**,
- b) **nødvastengingssystemet** verifiseres i henhold til sikkerhetsintegritetsnivåene som er satt ut fra standarden IEC 61508 og [Norsk olje og gass' retningslinje 070](#). For anlegg som ikke er omfattet av denne standarden og denne retningslinjen, bør funksjonsevne verifiseres ved en fullskala funksjonsprøve minst én gang i året. Prøven bør omfatte alle deler av sikkerhetsfunksjonen, inklusive lukking av ventiler. Prøven bør også omfatte måling av innvendig lekkasje gjennom stengt ventil. Registrering av anleggets eller utstyrets funksjon i situasjoner der funksjonen utløses eller tas i bruk, kan erstatte prøving av anlegget eller utstyret,
- c) standarden [NORSOK N-005](#) brukes for tilstandskontroll av **konstruksjoner**. Se også [§ 50](#),
- d) standarden [NORSOK Z-006](#) brukes for **preservering**,
- e) det foretas tilstandskontroll minst én gang i året av **stigerør med innfestinger** og andre spesielt utsatte deler av rørledningssystemet. Der det er flere rørledningssystemer med identiske bruksegenskaper, kan denne kontrollen foretas på et representativt utvalg,
- f) standarden [NORSOK R-003N](#) vedleggene G og H brukes for vedlikehold av **løfteinnretninger og løfteredskap**,
- g) standardene [NORSOK D-010](#) kapittel 4.2.3, 4.2.4 og tabell 15.9, ISO 10417 og ISO 10423 kapittel 9 brukes for **brønnkontroll- og brønnintervensjonsutstyr, brønnsikringsventiler og ventiltrær**, med følgende tillegg: kravet i forskriftens andre ledd omfatter også tilstanden til barriereelementer og trykkintegriteten i brønner.
- h) standarden IEC 61892 brukes for **elektriske anlegg med tilhørende utstyr**.

Retningslinjen [DNV RP G-101](#) kan brukes ved etablering av inspeksjonsprogram for **prosessanlegg og hjelpesystemer**.

Til § 48

Planlegging og prioritering

For å oppfylle kravet til tidsfrister som nevnt i andre ledd, bør fristene regnes fra det tidspunktet en identifiserer en feilmodus som er under utvikling eller er inntrådt.

Til § 49

Vedlikeholdseffektivitet

Med effektiviteten av vedlikeholdet som nevnt i første ledd, menes forholdet mellom de kravene som er satt til ytelse og teknisk tilstand, og de resultatene en oppnår.

Ved registrering av data som nevnt i første ledd, deriblant feildata og vedlikeholdsdata, bør standardene NS-EN ISO 14224 og NS-EN ISO 20815 vedlegg E brukes.

Til § 50

Særskilte krav til tilstandskontroll av konstruksjoner, maritime systemer og rørledningssystemer

For å oppfylle kravet til tilstandskontroll som nevnt i første ledd, bør standarden [NORSOK N-005](#) brukes på området helse, arbeidsmiljø og sikkerhet. Flytende innretninger som skal inspiseres og vedlikeholdes til havs uten regelmessig tørrdokking, bør oppfylle [DNV OSS-102](#) kapittel 2 seksjon 3 H100.

Undersøkelsene som nevnt i fjerde ledd, bør utføres spesielt med tanke på prosjektering av nye innretninger og bruk av innretninger ut over opprinnelig planlagt levetid.

Med feilmodi som nevnt i femte ledd, menes både utvendige og innvendige feilmodi.

Ved funn av feilmodi som nevnt i femte ledd, bør retningslinjen [DNV RP F-101](#) brukes om feilmodusen er en følge av feilmekanismen korrosjon.

Til § 51

Særskilte krav til prøving av utblåsingssikring og annet trykkontrollutstyr

For å oppfylle kravet til prøving, heloverhaling og resertifisering slik at utstyret er i stand til å oppfylle sine tiltenkte funksjoner, bør standarden [NORSOK D-010](#) kapittel 4.2.3.5 og 4.2.3.6 samt tabellene 15.4, 15.14, 15.19, 15.21, 15.32, 15.37, 15.38, 15.47, 15.53, 15.57, 15.58 og 15.59 og vedlegg A, tabell A.1, samt [DNV RP-E101](#) brukes. Se [§ 47](#) når det gjelder denne typen utstyr ved brønnintervensjoner og overhaling av havbunnsbrønner.

Heloverhaling og resertifisering som nevnt i andre ledd, kan utføres kontinuerlig og på en måte som ivaretar at enkeltkomponenter og hele enheten vil være overhaldt i løpet av en rullende femårsperiode.

KAP X

OVERVÅKING AV DET YTRE MILJØET

Til § 52

Samarbeid om og planlegging av miljøovervåking

Operatøren skal overvåke det ytre miljøet som nevnt i [rammeforskriften § 48](#). Dette kapittelet gir utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av overvåkingen.

Grunnlagsundersøkelser og konsekvensutredninger danner sammen med utslippoversikter grunnlaget for planlegging og gjennomføring av miljøundersøkelser.

Kravet om samarbeid som nevnt i første ledd, innebærer at flere operatører samarbeider, slik at overvåkingen styres i forhold til regional risiko, helheten fremmes og det legges til rette for å ta i bruk beste tilgjengelige teknikker (BAT).

Kravet om samarbeid i definerte regioner som nevnt i første ledd, innebærer at det inngås avtaler mellom operatører som har helt eller delvis sammenfallende influensområde for forurensning fra egen virksomhet. Regionene kan være identiske med samarbeidsavtalenes geografiske virkeområde. Regioner for miljøovervåking av operasjonelle utslipp er beskrevet i [Retningslinjer for miljøovervåking av petroleumsvirksomheten på norsk kontinentalsokkel](#).

For overvåking og kontroll vedrørende helse- og sikkerhetsmessig forsvarlig gjennomføring, se [§ 31](#).

Det er avgjørende at overvåkingen blir gjennomført innenfor definerte rammer, slik at resultatene både kan sammenlignes fra år til år og fra region til region. Analysekravene må også ses i sammenheng med internasjonale krav til rapportering.

Miljøovervåkingen av norsk kontinentalsokkel omfatter både overvåking av bunnhabitater (sedimentene, bløt- og hardbunnsfauna) og overvåking av vannsøylen. Hensikten med miljøovervåkingen er å ha:

- Oversikt over, og kontroll med, petroleumsvirksomhetens forurensning og effekter på miljøet

- En oversikt over den generelle tilstanden og utviklingen rundt de enkelte innretningene og i regionene (trender)

Resultatene fra overvåkingen skal blant annet brukes til:

- Vurdering av risiko for miljøskade og økologiske effekter
- Verifisering av modeller for beregning av miljørisikoen som funksjon av de eksisterende og forventede utslippene fra petroleumsvirksomheten
- Verifisering av resultater fra laboratorieundersøkelser

Det kan være aktuelt å overvåke områder i strandsonen og på land dersom disse påvirkes av petroleumsvirksomheten.

Miljødirektoratet kan, på samme måte som for operatørens øvrige aktivitet, føre tilsyn med miljøovervåkingen. Dette gjelder alle faser av aktivitetene, fra planlegging av undersøkelsene til den enkelte operatørs interne bruk av resultatene.

Retningslinjer for miljøovervåking av petroleumsvirksomheten på norsk kontinentalsokkel skal gi operatørene en mal for standardisert gjennomføring av undersøkelsene. Dette skal gi sammenlignbare resultater fra år til år og mellom ulike regioner. Retningslinjene dekker de viktigste undersøkelser som alle operatører må gjennomføre, og operatørene må selv vurdere om det er behov for ytterligere eller andre undersøkelser på det enkelte felt eller i regionen. Eventuelle avvik fra det standard stasjonsnettet som er brukt i foregående undersøkelser eller gitt i retningslinjene, skal begrunnes i programmene for overvåkingsundersøkelsene.

Overvåkingsresultatene skal gi faktainformasjon som skal brukes som grunnlag for nødvendige tiltak på sokkelen. Resultatene vil også bli brukt til å utarbeide rapporter i henhold til nasjonale miljøindikatorer. I tillegg skal resultatene rapporteres i henhold til internasjonale avtaler, blant annet til OSPAR.

For at overvåkingen skal kunne gi en best mulig beskrivelse av forholdene rundt den enkelte innretning og region, er det viktig at overvåkingsprogrammene tilpasses den aktuelle utslippssituasjonen. Dette betyr at operatørene i planleggingsfasen skal vurdere, og eventuelt inkludere, relevante forurensningskomponenter i overvåkingsprogrammet i forhold til hva som slippes ut på det enkelte felt og i regionen. En slik vurdering krever at overvåkingen, utslippsrapporteringen og definerte utfordringer fra konsekvensutredningene ses i sammenheng.

Til § 53

Grunnlagsundersøkelser

Omfanget av grunnlagsundersøkelser som nevnt i første ledd, kan tilpasses behovet for å innhente ny kunnskap.

Omfanget av undersøkelsene som nevnt i første ledd bokstav b, er blant annet avhengig av hvilke særlig sårbare miljøressurser (arter og habitater) som forventes i området. Særlig sårbare miljøressurser kan blant annet være korallrev, gyttefelt, marine pattedyr, fugl og strender.

Til § 54

Miljøovervåking av bunnhabitater

Samlet skal overvåkingen av bunnhabitater bidra til å forklare hvorvidt en stasjon eller et større område rundt den enkelte innretning eller i en region, er påvirket av utslipp fra virksomheten.

Miljøovervåkingsresultater skal kunne brukes til å etterprøve konklusjonene i konsekvensutredningen (KU) for det enkelte felt og for regionen. Koblingen mellom KU, faktiske utslipp og miljøovervåking skal vektlegges.

Normal frekvens for overvåkingsundersøkelser er hvert tredje år. Retningslinjene kan åpne for en lavere frekvens ut fra forurensningsbelastning, historikk og regional kunnskap.

I Norge er det siden 1997 operert med begrepene ”referansestasjoner” og ”regionale stasjoner” i tilknytning til overvåking av sjøbunnen på norsk kontinentalsokkel. Begge typer stasjoner dekker vanligvis bakgrunnsnivået av utvalgte komponenter i området, og referansestasjonene kan i gitte tilfeller fungere som regionale stasjoner og omvendt. Referansestasjoner og regionale stasjoner i en og samme region benyttes til å beregne bakgrunnsnivået i regionene.

Begrepet referansestasjoner er nå tatt ut, og alle ikke-feltspesifikke stasjoner kalles regionale stasjoner i den nye *Retningslinjer for miljøovervåking av petroleumsvirksomheten på norsk kontinentalsokkel*.

Til § 55

Miljøovervåking av vannsøylen

For overvåking av biologiske effekter i vannsøylen foreligger det per i dag få internasjonalt aksepterte, standardiserte metoder. En rekke metoder er imidlertid under utvikling, og mange er utprøvd i felt. Dette gjelder i første rekke ulike biomarkører som anvendes mer og mer i effektovervåkingen og etter hvert i tilstandsovervåkingen. Målinger av konsentrasjonsnivåer i utvalgte organismer vil allikevel fortsatt anvendes i miljøovervåkingen rundt petroleumsinnretningene på norsk sokkel.. Operatørene skal delta aktivt i testing og utvikling av egnede metoder for å påvise forurensning og miljøeffekter i vannsøylen. Miljødirektoratet skal konsulteres på vesentlige punkter i prosessen. På grunn av at effektovervåkingen er på et stadium hvor metodene er under utvikling og utprøving, vil retningslinjene bli revidert jevnlig.

Til § 56

Rapportering av overvåkingsresultater

Ingen kommentar.

Til § 57

Fjernmåling av akutt forurensning

Med fjernmåling menes et system som uavhengig av sikt, lys og værforhold kan oppdage og kartlegge posisjon, areal, mengde og egenskaper til akutt forurensning. Et slikt system kan bestå av sensorer og utstyr plassert i satellitt, fly og helikopter, eller på fartøy og innretninger med tilhørende tjenester og prosedyrer.

Formålet med fjernmålingen er å sikre at informasjonen om forurensningen er tilstrekkelig til at de riktige tiltakene blir satt i verk for å oppdage, stanse, avgrense og kartlegge forurensningen.

Fjernmålingssystemet kan bestå av

- a) prosedyrer for varsling av observasjoner utført av personell på innretning, fartøy og luftfartøy,
- b) kompetanse for tolking av overvåkingsdata fra de ulike tilgjengelige sensorene,
- c) modellverktøy for prediksjon av transport og spredning av akutt forurensning,
- d) kompetanse for visuell kvantifisering av olje og kjemikalier ved hjelp av arealmåling og fargetykkelseskart for den aktuelle olje og kjemikalietypen,
- e) meteorologiske tjenester som er nødvendige for å understøtte fjernmålingen,
- f) systemer for å oppdage og kartlegge akutt forurensning i resipientene.

For at fjernmålingssystemet skal oppdage akutt forurensning av betydning, bør området rundt innretningen fjernmåles regelmessig. Det bør tas stilling til behov for kontinuerlig fjernmåling. Det bør foreligge en plan for fjernmålingen basert på en miljørettet risikoanalyse, jf. [styringsforskriften § 17](#).

Til § 58

Miljøundersøkelse ved akutt forurensning

Med denne typen miljøundersøkelser menes kjemiske og biologiske undersøkelser både under og i etterkant av akutt forurensning. Resultatene av slike undersøkelser bør kunne brukes både i bekjempningsfasen med hensyn til vurdering av aktuelle tiltak for optimal bekjemping av forurensningen, og i saneringsfasen med hensyn til identifisering av ressurser som skades. Slike undersøkelser kan kreve spesiell instrumentering og måleteknisk utstyr, spesielt ved undervannsutslipp for undersøkelser i vannsøylen.

Miljødirektoratets Retningslinjer for miljøundersøkelser etter akutt forurensning (TA-2995 2012) gir føringer for innhold i slike undersøkelser.

Til § 59

Karakterisering av olje og kjemikalier

Med karakterisering som nevnt i første ledd, menes innhenting av kjemiske og fysiske undersøkelses- og analysedata som grunnlag for dimensjonering av beredskap mot akutt forurensning. Slikt grunnlag kan i tillegg til forvitringsegenskaper og skjebne i marint miljø være oljebudsjett, fargetykkelsesegenskaper, transport og spredning eller effektivitet av aktuelt beredskapsmaterieell, jf. [innretningsforskriften § 42](#).

Før leteaktivitet starter bør det som et minimum foreligge en teoretisk vurdering av forurensningens egenskaper som grunnlag for miljørettede risiko- og beredskapsanalyser, jf. [styringsforskriften § 17](#).

Dersom transport av olje i rørledning medfører blandinger som har endret karakteristikk av betydning for miljø og beredskap, bør slike blandinger karakteriseres.

Det bør utføres en behovsanalyse med hensyn til småskala- eller mesoskala laboratorietesting for kartlegging av oljens forvitringsegenskaper og skjebne i marint miljø. Valg av metode for utføring av spredningsanalyser bør begrunnes, og metodikken bør velges slik at analyseresultater er sammenlignbare innenfor samme region.

KAP XI UTSLIPP TIL YTRE MILJØ

Til § 60

Utslipp av oljeholdig vann

Kravet til rensing som nevnt i første ledd, gjelder for hver utslippsstrøm, men ikke for fortrenningsvann der lavt oljeinnhold og plassering av utløpet gjør rensing lite hensiktsmessig.

Med oljeinnhold som nevnt i tredje ledd, menes innhold av dispergert olje i uforynnnet vann.

I tillegg til at oljeinnholdet skal være lavest mulig som nevnt i tredje ledd, bør operatøren vurdere mulighetene for å redusere totalt vannvolum som slippes ut, ved for eksempel teknikker som vannavstengning, nedihullsseparasjon og injeksjon. Når teknologi er tilgjengelig for å rense annet enn dispergert olje, vil Miljødirektoratet kunne stille krav om slik rensing.

Dersom oljeholdig vann injiseres, vil det vanligvis ikke bli stilt krav til rensing av vannet. Informasjon om saksbehandlingstider kan fås ved henvendelse til Miljødirektoratet.

Til § 61

Utslipp til luft

Forurensende utslipp til luft på norsk sokkel faller innenfor virkeområdet til [forurensningsloven](#). For energianleggene offshore (eksisterende og nye anlegg med en samlet nominell termisk tilført effekt på mer enn 50 MW) gjelder også EUs rådsdirektiv 96/61/EF om integrert forebygging og begrensning av forurensning (IPPC-direktivet). Direktivet er gjennom EØS-avtalen forpliktende for Norge og er implementert i norsk lovgivning. Direktivet stiller krav til forurensningsmyndighetens oppfølging av virksomheten og de plikter virksomheten har i forhold til miljø. Norges forpliktelser etter direktivet skal oppfylles ved bruk av [forurensningsloven](#). Oppfølging av direktivet innebærer fastsetting av nye krav til utslipp til luft fra energianleggene offshore.

[Forurensningsloven](#) og IPPC-direktivet krever at beste tilgjengelige teknikker (BAT) skal legges til grunn ved fastsettelse av utslippskrav og således reflektere hva som kan oppnås ved bruk av BAT, men samtidig slik at man ikke skal bestemme hvilke teknikker som konkret skal benyttes. Til hjelp for myndighetenes bestemmelse av hvilke teknikker som kan anses som BAT, utarbeides det i EU veiledende BAT-referansedokumenter (BREF-er) både bransjevis og på tvers av bransjer. Disse dokumentene angir hvilke teknikker som vurdert generelt kan anses forenelige med IPPC-direktivets krav om BAT. BREF-dokumentene derved gir ikke direkte anvisning på BAT-krav, men er å betrakte som retningslinjer for BAT-vurderinger. Energianleggene offshore er inkludert i BREF-en for store forbrenningsanlegg (LCP-BREF). Ved fastsetting av hva som skal anses som BAT i det enkelte tilfellet, vil forurensningsmyndigheten legge vekt på så vel foreliggende relevante BREF-er som anleggets tekniske karakteristika, dets geografiske beliggenhet og de lokale miljøforholdene.

Nye felt og nye utbyggingsprosjekter skal drives i samsvar med direktivets krav fra det tidspunktet virksomheten settes i drift (artikkel 4).

Valg av utbyggingsløsning kan ha stor betydning for de tekniske og økonomiske konsekvensene ved å begrense utslippene til luft. Det vil derfor kunne være en gjensidig sammenheng mellom de vilkår som settes i utslippstillatelsen for å begrense utslippene til luft, og valg av utbyggingsløsning. Ved nye utbygginger og oppgraderinger av eksisterende virksomheter bør operatørene derfor på et tidlig tidspunkt i utbyggingsprosessen, dvs. i god tid før valg av og beslutning om utbyggingsløsninger foreligger, og før bindende kontrakter inngås, informere Miljødirektoratet om sine BAT-vurderinger. Dette gjelder uavhengig av om utbyggingen omfattes av kravet om konsekvensutredninger. BAT-vurderingene bør også inkluderes i konsekvensutredningen samt i søknad om tillatelse til utslipp etter [forurensningsloven](#). Operatøren må i søknaden redegjøre for, og underbygge at, valgte løsninger kan anses som BAT.

Etter [forurensningsloven § 11](#) er selskapet pliktig til å søke om utslipp av NO_x og CO₂. Det fremgår av [forurensningsloven § 11](#) andre ledd at ”kvotepliktig etter [klimakvoteloven § 4](#) skal etter søknad innvilges tillatelse til kvotepliktige utslipp av klimagasser så fremt han godtgjør at han er i stand til å overvåke og rapportere utslippene på en tilfredsstillende måte”.

Til § 62

Økotoksikologisk testing av kjemikalier

Alle kjemikalier som brukes i petroleumssektoren, omfattes av REACH.

Norsk Akkreditering (NA) er det norske organet for teknisk akkreditering, inkludert GLP som nevnt i første ledd.

Oversikt over hvilke typer kjemikalier som krever økotoksikologisk dokumentasjon i form av HOCNF, som nevnt i bokstav a annet ledd, er vist i tabellen nedenfor. Operatøren bør gjøre en intern miljøvurdering av kjemikalietyper som ikke krever HOCNF. Veiledning til utfylling av HOCNF er gitt i dokumentet "Supplementary guidance for the completing of harmonised offshore notification format (HOCNF) for Norwegian sector".

Nr.	Type kjemikalier	Krav om HOCNF	Kommentarer
1	Kjemikalier som kun består av stoff på PLONOR-listen	Ja, unntatt part 2	Unntak for testkrav
2	Alle kjemikalier som planlegges brukt i forbindelse med bore- og brønnoperasjoner og produksjon	Ja	Gjelder også leteboring
3	Kjemikalier i vannbaserte, syntetiske og oljebaserte borevæsker	Ja	Inkludert basevæsken
4	Kjemikalier som benyttes i hjelpesystemer, rørledninger og vanninjeksjon	Ja	Herunder kjemikalier som forblir i brønnen og kjemikalier som vil følge hydrokarbonstrømmen selv om disse ikke planlegges sluppet ut på feltet
5	Kjemikalier i lukkede systemer, for eksempel BOP-væske og hydraulikkvæsker	Nei Ja	Ved forbruk* under 3000 kg per innretning per år Ved forbruk* over 3000 kg per innretning per år skal HOCNF foreligge. Additivpakkene kan unntas testkrav.
6	Smøremidler	Nei Ja	Smøremidler som ikke går til utslipp For smøremidler som går til utslipp, skal HOCNF foreligge
7	Gjengefett	Ja	For testing av bioakkumulering og bionedbrytbarhet av gjengefett anses grease-delen som et stoff. Alle bestanddelene i greasen skal oppgis i HOCNF
8	Vann- og gassporstoffer	Ja	Krav om HOCNF gjelder vannsporstoff
9	Dekkvaskemidler	Ja	
10	Beredskapskjemikalier	Ja	Operatøren skal selv vurdere planlagte beredskapskjemikalier og utarbeide en oversikt over disse. Oversikten samt HOCNF skal ikke sendes inn. Se også aktivitetsforskriften § 67 .
11	Nye kjemikalier under utprøving	Nei	Operatøren kan gjøre en vurdering av kjemikaliens giftighet og enkeltstoffenes bionedbrytbarhet og potensial for bioakkumulering. Vurderingen skal dokumenteres og være basert på test- eller litteraturdata. Om kjemikaliene tas i bruk, skal fullstendig HOCNF foreligge innen 6 måneder.
12	Dispergerings- og strandrensemidler til bekjempelse av akutt oljeforurensning	Nei	For testing og dokumentasjon av dispergeringsmidler og strandrensemidler gjelder kravene i forskrift om begrensning av forurensning, kap. 19 .
13	Drivstoff	Nei	
14	Laboratoriekjemikalier og spraybokser	Nei	
15	Maling og andre overflatebehandlingsmidler, inkludert spraybokser	Nei	
16	Kjemikalier i brannvannsystemer	Ja	Skal gjelde fra 1.1.2014.

*Med forbruk menes første påfylling av systemet, utskifting og all annen bruk av kjemikaliene.

For utfylling av HOCNF bør OSPAR Guidelines for Completing the Harmonized Offshore Chemical Notification Format følges.

Til punkt 1 Bionedbrytbarhet

Ved vurdering av egenskapene til nedbrytningsprodukter for stoffer med moderat nedbrytning (BOD28 mellom 20 og 60%) vil resultater fra blant annet testing av "inherent biodegradability" kunne brukes sammen med annen tilgjengelig informasjon om stoffene. Vurderingene bør dokumenteres.

Til punkt 2 Bioakkumulering

Bioakkumuleringspotensialet oppgis som fordelingskoeffisienten oktanol/vann, Log Pow. Log Pow fra OECD 117-metoden skal oppgis som høyeste verdi dersom resultatene viser flere verdier, og da regnes alle topper med areal over 5% i kromatogrammet. Faglige vurderinger av bioakkumuleringspotensialet og estimerte verdier for Log Pow bør synliggjøres i kommentarfeltet i HOCNF.

Definisjoner og henvisninger

Preparat: Med preparat forstås en blanding eller løsning som består av to eller flere stoffer.

Stoff: Med stoff menes det som i OSPAR Guidelines for Completing the HOCNF omtales som "substance"; grunnstoffer og deres kjemiske forbindelser i naturlig form eller framkommet i en prosess, inkludert tilsatzstoff nødvendig for stoffets stabilitet og inkludert forurensninger fra produksjonsprosessen, men ekskludert løsemiddel som kan separeres fra uten innvirkning på stoffets stabilitet eller uten at stoffets sammensetning endres. Stoff ble tidligere også kalt komponent.

Kjemikalie: Fellesbetegnelse for kjemiske stoffer og/eller stoffblandinger

OSPAR: Oslo-Paris Convention for the protection of the Marine Environment of the North-East Atlantic

OECD: Organisation for Economic Co-operation and Development

SKIM: Samarbeidsforum offshore Kjemikalier, Industri og Miljømyndigheter

OSPAR Recommendation 2010/4 on a Harmonised Pre-screening Scheme for Offshore Chemicals (supersedes 2000/4 from 1 January 2011)

HOCNF: Recommendation 2010/3 on a Harmonised Offshore Chemical Notification Format (HOCNF) (supersedes Recommendation 2000/5 from 1 January 2011)

PLONOR listen; OSPAR List of Substances/Preparations Used and Discharged Offshore which Are Considered to Pose Little or No Risk to the Environment (PLONOR), www.miljodirektoratet.no

OSPAR Guidelines for Toxicity Testing of Substances and Preparations Used and Discharged Offshore (Reference number: 2005-12)

Til § 63

Kategorisering av kjemikalier

Med arvestoffskadelige og reproduksjonsskadelige stoffer forstås mutagenkategori (Mut) 1 og 2 og reproduksjonsskadeligkategori (Rep) 1 og 2, jf. vedlegg 1 til [forskrift om merking mv. av farlige kjemikalier](#) eller selvklassifisering.

Henvisninger

St.meld. nr 25 (2002-2003) Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand, <http://odin.dep.no/md>, kapittel 8 og vedlegg 2

OSPAR List of Substances/Compounds Liable to Cause Taint (Reference number: 2002-5), www.miljodirektoratet.no

OSPAR List of Chemicals for Priority Action, www.miljodirektoratet.no

Til § 64

Miljøvurderinger

Operatøren har plikt til å bytte ut helse- og miljøskadelige kjemikalier med mindre skadelige alternativer, jf. [produktkontrollloven § 3a](#) om substitusjonsplikt.

Vurdering av kjemikaliene som nevnt i første ledd, bør også inkludere behandling av avfall/farlig avfall og nødvendig transport. Under andre forhold av betydning kan stoffenes skjebne i miljøet inkluderes.

Til bruk ved miljøvurderinger kan kjemikaliene rangeres ved hjelp av dataverktøyet CHARM (Chemical Hazard Assessment and Risk Management Model) eller andre modeller basert på lignende prinsipper. Retningslinjer for bruk av CHARM-modellen er utgitt. Verdiene fra CHARM kan kun brukes for rangering av kjemikalier og ikke for å fastslå absolutte miljøeffekter ved bruk og utslipp av disse.

Referanser

Til § 65 **Valg av kjemikalier**

Ingen kommentar.

Til § 66 **Bruk og utslipp av kjemikalier**

Behandlingen av tillatelser som nevnt i denne paragrafen følger av [foreurensningsforskriften kapittel 36](#). Denne forskriften inneholder bestemmelser om saksbehandlingen og hva en søknad skal inneholde. Informasjon om saksbehandlingstider kan fås ved henvendelse til Miljødirektoratet.

Hva som er omfattet av krav til tillatelse i første ledd:

Tillatelse etter [foreurensningsloven kapittel 3](#) må innhentes i forbindelse med petroleumsvirksomhet på norsk kontinentalsokkel. Dette gjelder aktiviteter i forbindelse med boring/brønnoperasjoner, produksjon, tømning av rørledninger og andre aktiviteter som medfører bruk og utslipp av kjemikalier. Grunnlaget for tillatelser som nevnt i første ledd er resultater av testing, vurdering og kategorisering av kjemikalier som nevnt i §§ 62, 63 og 64.

Kjemikalier i brannvannsystemer er ikke omfattet av plikten i [foreurensningsloven](#) til å innhente tillatelse, se [foreurensningsloven § 4](#) første ledd jf. [§ 7](#) første ledd jf. [kapittel 3](#). Dette er dekket av [petroleumslovens](#) sikkerhetsregler.

Vanlig foreurensning fra boliger, kontorer og lignende, inkludert sanitært avløpsvann og kjemikalier til tilsetning og rensing av drikkevannssystemer, er tillatt etter [foreurensningsloven](#), jf. [§ 8](#) første ledd 2), og er dermed heller ikke omfattet plikten til å innhente tillatelse. [Produktkontrollloven](#) med forskrifter gjelder imidlertid for alle kjemikalier som benyttes. Dette betyr blant annet at det er krav til substitusjon.

Ved aktiviteter som medfører bruk og/eller utslipp av kjemikalier i mengder som operatøren vurderer som svært små og som ikke er dekket av gjeldende tillatelser, kan Miljødirektoratet kontaktes for å avklare behov for særskilt tillatelse.

Vilkår i tillatelsene:

I tillatelser til bruk og utslipp av kjemikalier vil det bli stilt vilkår, jf. [foreurensningsloven § 16](#). Det vil bli stilt som vilkår at det for utslipp til sjø og injeksjon skal registreres utslippsmengder som beskrevet i [Retningslinjer for rapportering fra petroleumsvirksomheten på norsk kontinentalsokkel](#).

Selv om bruk og utslipp av kjemikalier holdes innenfor fastsatte grenser, skal forbruk og utslipp reduseres så langt dette er mulig. Det samme gjelder bruk og utslipp av kjemikalier det ikke er satt spesifikke bruks- og utslippsgrenser for, jf. [rammeforskriften § 11](#).

Selv om operatøren har fått tillatelse til å bruke og slippe ut kjemikalier, skal det vurderes om det finnes mindre miljøskadelige alternativ i henhold til [produktkontrollloven § 3a](#).

Kategorisering av kjemikalier, som beskrevet i denne forskriften [§ 63](#), vil være grunnlaget for vilkår i tillatelsen.

Det vil normalt ikke bli gitt tillatelse til bruk og utslipp av kjemikalier i sort kategori. Dersom det gis slik tillatelse vil det bli gitt til navngitte kjemikalier og det vil bli gitt tillatelse til bruk og utslipp av en angitt mengde stoff i sort kategori. For at Miljødirektoratet skal kunne gi tillatelse for bruk av kjemikalier i sort kategori må behovet for slik bruk begrunnes og dokumenteres. Det vil bli stilt som vilkår at disse kjemikaliene skal prioriteres spesielt for substitusjon.

Med utgangspunkt i søknad kan Miljødirektoratet gi tillatelse til bruk og utslipp av en angitt mengde stoff i rød kategori. Det vil bli stilt som vilkår at kjemikalier som inneholder stoff i rød kategori skal prioriteres spesielt for substitusjon.

For kjemikalier i gul kategori vil det ikke bli stilt spesifikke grenser for bruk og utslipp, men tillatelsene vil angi en anslått utslippsmengde. Det vil bli stilt som vilkår at utslipp utover den mengde som er oppgitt i tillatelsen skal begrunnes i den årlige rapporteringen, jf. [styringsforskriften § 34](#) bokstav c.

Normalt vil ikke Miljødirektoratet kreve fremlagt informasjon om type og mengde PLONOR-kjemikalier (kjemikalier i grønn kategori) i søknaden. Bruk og utslipp vil være dekket av tillatelsen. Dersom en enkeltstående aktivitet (som for eksempel boring eller utslipp fra rørledninger) som ikke er dekket av

gjeldende tillatelser planlegges gjennomført med kun PLONOR-kjemikalier, må Miljødirektoratet kontaktes. Det kan i særlige tilfeller bli stilt særskilte vilkår knyttet til krav om utslipp også for PLONOR-kjemikalier. Dette vil være avhengig av blant annet volum, resipient og tidspunkt for utslippet, for eksempel ved tømning av eksportørledninger eller ved utslipp i områder med særlig sårbare miljøressurser.

Normalt vil ikke Miljødirektoratet kreve informasjon om type og mengder kjemikalier i lukkede systemer dersom forbruket er mindre enn 3000 kg. per år eller smøremidler som ikke går til utslipp. Bruk og utslipp vil være dekket av tillatelsen i den grad det er i tråd med aktuelle forskrifter gitt i medhold av [produktkontrolloven](#). Slik informasjon vil bli krevd dersom forbruket av smøremidler er høyt.

Miljødirektoratet vil normalt ikke kreve informasjon om typer og mengder laboratoriekjemikalier og spraybokser i søknad om tillatelse. Bruk og utslipp vil være dekket av tillatelsen, i den grad det er i tråd med forskrift om ozonreducerende stoffer og andre aktuelle forskrifter gitt i medhold av [produktkontrolloven](#).

Forbud mot utslipp av ubrukte kjemikalier som nevnt i andre ledd gjelder også for kjemikalier på OSPARs PLONOR-liste.

Med forurensning i kjemikalier som nevnt i femte ledd menes blant annet tungmetaller i vektstoffer.

Ved vurdering av søknad om tømning av store mengder kjemikalieholdig vann fra rørledninger som nevnt i syvende ledd vil Miljødirektoratet legge stor vekt på anbefaling fra relevant faginstans. Konklusjonen fra konsultasjonen med uavhengig faginstans bør fremgå i søknaden. Med store mengder menes her mer enn 1000 m³.

Til § 67

Beredskapskjemikalier

Beredskapskjemikaliene skal testes og vurderes som nevnt i § 62 og § 64.

Operatøren skal ikke søke om tillatelse til bruk og utslipp av beredskapskjemikalier, men eventuell bruk og utslipp skal rapporteres som nevnt i [styringsforskriften § 34](#) bokstav d.

Den ansvarlige skal vurdere om det finnes mindre farlige beredskapskjemikalier enn de som er angitt på listen over beredskapskjemikalier, i henhold til [produktkontrolloven § 3a](#).

For bruk av dispergeringsmidler og strandrensemidler som skal brukes til bekjempelse av akutt oljeforurensning, vises det til [forurensningsforskriften kap. 19](#). Kystverket er fagmyndighet i en akutt situasjon dersom dispergeringsmidler ikke inngår i operatørens beredskapsplaner.

Til § 68

Utslipp av kaks, sand og faste partikler

Med kaks som nevnt i første ledd, menes både fast materiale fra formasjonen og fast materiale tilført som en del av borevæsken eller andre væsker brukt i bore- og brønnaktiviteter. Med organisk borevæske menes mineraloljebasert og syntetisk borevæske.

Selv om innholdet av olje eller basevæske i syntetisk borevæske som nevnt i første ledd, er under ti gram per kilo tørr masse, bør operatøren vurdere ytterligere rensing eller andre disponeringsmetoder enn utslipp til sjø, for eksempel injeksjon.

Informasjon om saksbehandlingstider kan fås ved henvendelse til Miljødirektoratet.

Til § 69

Utslipp fra formasjonstesting og opprensning av brønner

Oppstart av eventuell avbrenning som nevnt i andre ledd, bør foregå i dagslys. Informasjon om saksbehandlingstider kan fås ved henvendelse til Miljødirektoratet.

Til § 70

Måling av mengde olje, andre stoff og vann som slippes ut

Ved målinger kan Norsk olje og gass' retningslinjer for prøvetaking og analyse for produsert vann brukes.

Oversikt over hvilke stoff som kravet gjelder for, finnes i [Retningslinjer for rapportering fra petroleumsvirksomheten på norsk kontinentalsokkel](#). Måleprogrammet som nevnt i andre ledd, bør inkludere en beskrivelse av metode for manuell måling dersom en automatisk analysator er ute av drift. Måleprogrammet bør også omfatte endring av rutinene i tilfeller der det forventes eller avdekkes ustabil drift av anlegget.

Til § 71

Måling av vedheng på fast stoff

Med organisk borevæske menes mineraloljebasert og syntetisk borevæske. Fast stoff omfatter kaks, produsert sand og annet fast materiale fra brønnen, for eksempel fyllmateriale og inert materiale.

Kravet om måling gjelder også for bunnfall og avleiringer fra prosessutstyr.

KAP XII AVFALL

Til § 72

Avfall

For håndtering av avfall som nevnt i andre ledd, gjelder også forskrift om farlig avfall og [forurensningsforskriften kapittel 21](#), Forbud mot forbrenning til sjøs, samt andre forskrifter som er gitt i medhold av [forurensningsloven kapittel 5](#), med mindre annet er særskilt bestemt.

Med spillolje som nevnt i tredje ledd, menes brukte smøremidler og lignende oljer (motorsmøreoljer, girooljer, hydraulikkoljer, transformatoroljer, bryteroljer med mer), som ikke lenger kan anvendes til sitt opprinnelige formål.

I planen for avfallsbehandling som nevnt i fjerde ledd, bør reduksjon av mengde avfall, kildesortering, gjenvinning, resirkulering og eventuell energigjenvinning omhandles.

Informasjon om saksbehandlingstider kan fås ved henvendelse til Miljødirektoratet.

KAP XIII BEREDSKAP

Til § 73

Beredskapsetablering

For å oppfylle kravet til strategien som nevnt i første ledd, bør standardene ISO 15544 og NS-EN ISO 13702 kapittel 4 brukes for helse- og sikkerhetsmessig beredskap.

Med de definerte fare- og ulykkessituasjonene som nevnt i første ledd, menes et representativt utvalg fare- og ulykkessituasjoner som brukes ved dimensjoneringen av beredskapen.

For å oppfylle kravet til etablering av beredskap som nevnt i første ledd, bør standarden [NORSOK U-100N](#) kapittel 5.1.5 og 9 brukes for bemannede undervannsoperasjoner.

Normal tid for saksbehandling etter andre ledd andre punktum er 14 uker, slik at Miljødirektoratet har mulighet til å vurdere om det foreligger særlige forhold som gjør det nødvendig å stille ytterligere krav til beredskapen.

Særlige tilfeller som nevnt i tredje ledd, kan være aktiviteter der miljøskaden kan være betydelig, men sannsynligheten for fare- og ulykkessituasjoner som kan medføre forurensning er så lav at akseptkriteriene for miljørisiko likevel er oppfylt. Et annet eksempel kan være aktiviteter der kunnskapsgrunnlaget er mangelfullt.

Til § 74

Felles bruk av beredskapsressurser

Med avtalefestet samarbeid som nevnt i første ledd, menes blant annet inngåtte avtaler om felles beredskapsplaner eller avtaler om å nytte andres beredskapsressurser for å sikre en optimal beredskapsinnsats ved større akutte hendelser innenfor et område eller en region. Tilgjengeligheten av statlige ressurser innenfor akutt forurensning vil være avhengig av at ikke andre prioriterte aktiviteter pågår, og nødvendige vurderinger av følsomhet og usikkerhet i tilgang på slike ressurser må gjennomføres.

Til § 75

Beredskapsorganisasjon

Med beredskapsorganisasjonen som nevnt i første ledd, menes det personellet, deriblant en lege, som er knyttet direkte til enhetsressursene, områderessursene, de eksterne ressursene og de regionale ressursene.

For å sikre robustheten som nevnt i første ledd, bør det ved utvelgelse av personellet legges vekt på den enkeltes utdanning og kompetanse, erfaring, fysiske egnethet, personlige egenskaper og erfaringer fra øvelser og trening.

Fare- og ulykkessituasjonene som nevnt i første ledd, omfatter også andre fare- og ulykkessituasjoner enn de definerte, sammensatte fare- og ulykkessituasjoner, stressituasjoner og situasjoner der nøkkelpersonell faller fra eller svikter.

Med nødvendige funksjoner som nevnt i andre ledd, menes blant annet aksjonsledelse, operasjon, fjernmåling, miljø, økonomi, logistikk og informasjon.

Til § 76

Beredskapsplaner

Beredskapsplanene bør blant annet inneholde

- a) en beskrivelse av formål, omfang og ansvar,
- b) en beskrivelse av organisering, varsling, mobilisering og kommunikasjon,
- c) aksjonsplaner,
- d) en beskrivelse av felt og innretning(er) og prioriterte sårbare miljøressurser i influensområdet for akutt forurensning,
- e) en beskrivelse av enhetsressurser, områderessurser, regionale ressurser og eksterne ressurser og utstyr,
- f) instruksjoner for beredskapspersonell,
- g) eventuelle samordningsprosedyrer for samordning med andre aktører, jf. § 74 andre og tredje ledd,
- h) eventuelle samarbeidsprosedyrer og avtaler, jf. § 78.

Aksjonsplaner som nevnt i denne veiledningen bokstav c, bør blant annet omhandle

- a) beredskapsstrategi, beredskapstiltak og beslutningskriterier for beredskapsfasene,
- b) for håndtering av akutt forurensning bør beredskapsstrategien omfatte mål for beskyttelse av prioriterte sårbare miljøressurser. Beskrivelsen av beredskapstiltak og beslutningskriterier for beredskapsfasene, bør omfatte responstid for aktuelle beredskapstiltak, fjernmåling, valg av beredskapstiltak basert på vurdering av minste miljøskade, strandsanering og miljøundersøkelser ved akutt forurensning,
- c) for den helsemessige beredskapen, behandling av
 - a) personskader ved større ulykkessituasjoner,
 - b) personskader ved arbeidsulykker,
 - c) akutte sykdomstilfeller,
 - d) psykiske reaksjoner,
 - e) allmennfarlige smittsomme sykdommer,
 - f) forgiftninger.

For å oppfylle kravet til beredskapsplaner bør standarden [NORSOK U-100N](#) kapittel 9.1 brukes for bemannede undervannsoperasjoner.

Til § 77

Håndtering av fare- og ulykkesituasjoner

Med å gi **rett varsel** som nevnt i bokstav a, menes varsling av blant annet

- a) innretningens sentrale kontrollrom eller en annen sentral funksjon,
- b) Hovedredningssentralen,
- c) ett eller flere ledd i operatørens beredskapsorganisasjon,
- d) entreprenørers beredskapsorganisasjoner,
- e) andre rettighetshavere og avtalepartnere ved avtale om samordnede beredskapsressurser eller ved felles bruk av produksjons- og/eller transportsystem.

Omfanget av varslingen vil være avhengig av den aktuelle situasjonen. Hovedredningssentralen som nevnt i denne veiledningen bokstav b, ivaretar viderevarsling av instanser som disponerer nasjonale

beredskapsressurser. Dette omfatter blant annet viderevarsling av Kystverket, som ivaretar den statlige beredskapen mot akutt forurensning.

Kravet til bekjempning som nevnt i bokstav b, omfatter dispergering og mekanisk bekjempning av olje på sjø.

Kravet til **redning** som nevnt i bokstav c, innebærer at den ansvarlige skal kunne

- a) lokalisere savnet personell ved hjelp av systemer for personellkontroll,
- b) bringe personell til sikkert område på fartøy, innretning eller på land,
- c) gi skadet personell livreddende førstehjelp og medisinsk behandling på egen innretning, beredskapsfartøyet eller andre innretninger.

Kravet til redning innebærer også at de to uavhengige MOB-båtsystemene, jf. [innretningsforskriften § 41](#), har egne mannskap.

Kravet til **evakuering** som nevnt i bokstav d, innebærer at evakueringstiltakene er slik at de gir høyest mulig sannsynlighet for at personellet kan evakueres fra et utsatt til et sikkert område på innretningen, og eventuelt videre til sikre områder på fartøy, andre innretninger eller på land. For sykt og skadet personell innebærer kravet at transporten til den landbaserte helsetjenesten foregår på en forsvarlig måte.

For å oppfylle kravet til evakuering som nevnt i bokstav d, bør standarden [NORSOK U-100N](#) kapittel 9.5 brukes for dykkere under trykk.

Kravet til **normalisering** som nevnt i bokstav e, innebærer også at

- a) skadet eller sykt personell gis nødvendig behandling og pleie som medisinsk behandling på land og oppfølging av fysiske og psykiske seinskader, og at pårørende gis nødvendig informasjon, omsorg og oppfølging etter større ulykker,
- b) skader på innretningen og reservoaret stabiliseres og korrigeres,
- c) driften av innretningen gjenopptas.

Til § 78

Regional beredskap mot akutt forurensning

Tiltak som nevnt i andre ledd, kan blant annet være utarbeiding av et nytt konsept eller nye løsninger, tidsforskyvninger av aktiviteter eller styrket beredskap.

Til § 79

Aksjon mot akutt forurensning

Ved utarbeiding av planen som nevnt i første ledd, bør det tas utgangspunkt i beredskapsplanens aksjonsplaner, jf. [§ 76](#).

Som nevnt i [styringsforskriften § 34](#), skal planen for aksjon mot akutt forurensning sendes tilsynsmyndighetene.

Med dokumentasjonen som nevnt i andre ledd, menes en omtale av

- a) gjennomførte tiltak,
- b) resultater fra fjernmåling og miljøundersøkelser ved akutt forurensning,
- c) miljøskade og miljøulempe,
- d) måloppnåelse,
- e) kriterier for avslutning av tiltak.

KAP XIV KOMMUNIKASJON

Til § 80

Kommunikasjon

For å ivareta kommunikasjonen som nevnt i første ledd, bør blant annet

- a) viktig informasjon kunne gis til personell på innretningen under drift og i fare- og ulykkessituasjoner,
- b) viktig informasjon kunne formidles mellom personell i kontrollsentret, personell knyttet til drift av prosessanlegg, boreoperasjoner og løfteoperasjoner,

- c) direkte og kontinuerlig kommunikasjon kunne opprettes og opprettholdes mellom kommunikasjonsoperatør, felt- og plattformledelse og interne og eksterne beredskapsressurser i fare- og ulykkessituasjoner,
- d) kommunikasjonen kunne ivaretas ved en samordnet aksjon mot akutt forurensning.

Kravet til ekstern kommunikasjon som nevnt i første ledd, innebærer at bemannede innretninger har døgkontinuerlig telekommunikasjonstjeneste med vakt på VHF-kanal 70 (DSC) og kanal 16. Tjenesten kan være opprettet på egen innretning eller som en del av en fellesløsning der flere innretninger ligger innenfor et nærmere definert område.

I forbindelse med en slik løsning bør

- a) et overordnet kommunikasjonscenter være opprettet på én av innretningene, og et alternativt senter være forberedt på en av de andre innretningene,
- b) innretningene som omfattes av løsningen, være innbyrdes dekket av VHF-radiokommunikasjon og være organisert under samme andrelinjes beredskapsledelse,
- c) det være etablert effektive rutiner for å oppnå kontakt med innretningene når den lokale radiostasjonen ikke er bemannet,
- d) innretningene ha innbyrdes faste samband.

De andre innretningene i denne løsningen bør ha en kommunikasjonsoperatør som primært ivaretar kommunikasjonsoppgaver i fare- og ulykkessituasjoner.

Med kommunikasjonsansvarlig som nevnt i andre ledd, menes en som har et særlig ansvar for å se til at driften av innretningens radiostasjon og bruken av de andre kommunikasjonsystemene er faglig forsvarlig til enhver tid.

KAP XV BORE- OG BRØNNAKTIVITETER

Til § 81

Brønnprogram

For å oppfylle kravet til programmet som nevnt i første ledd, bør standarden [NORSOK D-010](#) kapittel 4.3, 4.7, 4.10.2 og 9.3 brukes på området helse, arbeidsmiljø og sikkerhet.

For brønner som skal midlertidig tilbakeplugges, bør programmet også beskrive

- a) planer for videre bruk av brønnen,
- b) sikring av brønnhodet,
- c) planlagte lokasjonsinspeksjoner og frekvensen av disse,
- d) en vurdering av brønnintegritet i forhold til levetiden for barrierene, jf. også [§ 88](#).

Oppdateringen som nevnt i andre ledd, innebærer for eksempel at en skal utarbeide et nytt program for brønner som ikke er tatt i bruk etter den opprinnelige planen, eller som har vært midlertidig tilbakeplugget i tre år.

Til § 82

Brønnens lokasjon og bane

For å oppfylle kravet til brønnens lokasjon og bane som nevnt i første ledd, bør standarden [NORSOK D-010](#) kapittel 4.3 og 5.7.4 brukes, med følgende tillegg:

brønnens lokasjon og bane bør angis i Universal Transverse of Mercator (UTM)-koordinater.

Til § 83

Grunn gass og grunne formasjonsvæsker

Med formasjonsvæsker som nevnt i første ledd, menes også hydrater og vann under trykk.

For å oppfylle kravet bør standarden [NORSOK D-010](#) kapittel 5.7.2 brukes på området helse, arbeidsmiljø og sikkerhet.

Til § 84

Overvåking av brønnparametere

Kravet til innsamling innebærer blant annet at data som kan indikere en mulig brønnkontrollhendelse blir målt, registrert og behandlet.

For å oppfylle kravet til innsamling bør standarden [NORSOK D-010](#) kapittel 4.7, 5.7.3 og 5.7.4 brukes, med følgende tillegg: ved prøving av formasjonens oppsprekingsstyrke bør det trykkprøves til maksimalt forventet trykk for brønnseksjonen.

Til § 85

Brønnbarrierer

For å oppfylle kravet til barrierer som nevnt i første ledd, bør standarden [NORSOK D-010](#) kapittel 4.2, 4.3, 4.4, 5.1, 5.2, 5.3 og 15 brukes på området helse, arbeidsmiljø og sikkerhet.

Der en homogen væskesøyle utgjør primærbarrieren, innebærer kravet til barrierer som nevnt i første ledd, at det er nok borevæskemateriale og borevæske tilgjengelig til å holde barrieren ved like, jf. også [innretningsforskriften § 51](#).

Overleveringen som nevnt i tredje ledd, er blant annet overlevering selskaper imellom og overlevering mellom enheter på innretningen. Eksempler på slike enheter er ”produksjon”, ”brønnservice”, ”drift” og ”vedlikehold”.

Med pumpe- og væskekapasitet som nevnt i tredje ledd, menes beredskap til å kunne håndtere svikt i en eller flere brønnbarrierer, jf. [§ 86](#) om brønnkontroll. Med tung brønnintervensjon som nevnt i tredje ledd, menes kveilerørs- og trykkrørsoperasjoner. Med lett brønnintervensjon som nevnt i tredje ledd, menes kabel- og pumpeoperasjoner. For å oppfylle kravet i tredje ledd, bør standarden [NORSOK D-010](#) kapittel 4.2.8 og 10.4 brukes.

For å oppfylle kravet til overlevering av brønner som nevnt i tredje ledd, bør standarden [NORSOK D-010](#) kapittel 4.10, 8.2, 8.3, 8.6, 8.7 og 8.8 og [Norsk olje og gass' retningslinje nr. 117](#) brukes for bore- og brønnaktiviteter.

Til § 86

Brønnkontroll

Med tap av brønnkontroll som nevnt i første ledd, menes svikt i én eller flere brønnbarrierer.

For å oppfylle kravet til gjenvinning av brønnkontroll som nevnt i første ledd, bør standarden [NORSOK D-010](#) kapittel 4.2.8 brukes.

Aksjonsplanen som nevnt i andre ledd, bør for direkte intervensjon blant annet inneholde

- a) en beskrivelse av mobilisering og organisering av personell og innretninger,
- b) en vurdering av krav til utstyr med hensyn til kapasiteter og dimensjoner,
- c) en kartlegging av brønnintervensjonsutstyr og brønnservicetjenester.

For å oppfylle kravet til aksjonsplanen som nevnt i andre ledd, bør standarden [NORSOK D-010](#) kapittel 4.8 og 10.4.2 brukes.

Til § 87

Kontrollert brønnstrømning

Med kontrollert brønnstrømning menes formasjonstesting, prøveproduksjon, opprenskning og stimulering av brønnen. Utslipp fra formasjonstesting og opprenskning av brønner er regulert i [§ 69](#).

For å oppfylle kravet til operasjonelle begrensninger på området helse, arbeidsmiljø og sikkerhet bør standarden [NORSOK D-010](#) kapittel 6, 7, 8 og 14, samt tabell 15.27, 15.32, 15.34, 15.35, 15.36, 15.45 og 15.46 brukes. Jf. også [innretningsforskriften § 53](#).

Til § 88

Sikring av brønner

For å oppfylle kravet til sikring som nevnt i første ledd, bør standarden [NORSOK D-010](#) kapittel 9 brukes på området helse, arbeidsmiljø og sikkerhet.

Overvåkingen som nevnt i første ledd, bør utføres ved å overvåke trykket over nederste barriere.

For å kontrollere brønnintegriteten som nevnt i andre ledd, bør en blant annet kunne overvåke trykkforhold eller kunne sette en blindplugg like over eller under pakningselementet. For

overflatekomplettete brønner bør en kunne overvåke trykk i ringrommet og i produksjonsrøret, eventuelt i sist satte foringsrør. For havbunnskomplettete brønner bør en kunne overvåke trykket i produksjonsrøret og i produksjonsringrommet.

Ved behov for etterlating av den radioaktive kilden i brønnen som nevnt i tredje ledd, bør standarden [NORSOK D-010](#) kapittel 9 og tabell 15.24, brukes, med følgende tillegg:

- det bør etableres og vedlikeholdes en intern oversikt over etterlatte kilder. Oversikten bør inkludere detaljer om hver enkelt kilde og dennes posisjon,
- etterlatt radioaktiv kilde i arbeidsstreng bør sikres på en slik måte at en får tydelig indikasjon ved utilsiktet boring nær/mot kildens posisjon.

Til § 89

Fjernoperering av rør og arbeidsstrenger

For å oppfylle kravet til fjernoperert rørhåndtering bør [Norsk olje og gass' retningslinje nr. 081](#) brukes.

Kravet til begrensninger som nevnt i andre ledd, innebærer blant annet at en må bestemme arbeidsområdet for de fjernopererte systemene.

Med personell som nevnt i tredje ledd, menes den som har kontroll- og overvåkingsfunksjonen, og det personellet som befinner seg innenfor arbeidsområdet for disse systemene. Personellet bør ha tilsvarende kontakt og kommunikasjon seg imellom.

KAP XVI

MARITIME OPERASJONER

Til § 90

Posisjonering

For å oppfylle kravet til maritime operasjoner som nevnt i første ledd, bør tabell 1 utstyrsklasse brukes for fartøy og innretninger med dynamisk posisjonering, med følgende tillegg:

ved dynamisk posisjonering i nærheten av andre flytende innretninger eller fartøy bør det blant annet tas hensyn til

- a) innbyrdes bevegelse og forskjellige bevegelsesmønstre,
- b) virkning av strøm og støy fra propeller,
- c) interferens med andre eller felles transpondere
- d) varierende skyggevirksomhet for antenner som er knyttet til systemet for dynamisk posisjonering.

Ved beregning av forankringsystemer, se også [§ 25](#).

Tabell 1 Utstyrsklasse

For en beskrivelse av utstyrsklassene i denne tabellen, se IMO/MSC circular 645 kapittel 2 Equipment Classes.

AKTIVITET	
a) Bemannede undervannsoperasjoner der tap av posisjon medfører høy risiko for dykker eller dykkerplattform	3
b) Andre bemannede undervannsoperasjoner der tap av posisjon medfører risiko for dykker eller dykkerplattform	2
c) Støttefartøy for bemannede undervannsoperasjoner utført fra lettåten der tap av posisjon for støttefartøyet har direkte konsekvens for lettåten	2
d) Bore- og brønnaktiviteter der brønnkontrollen blir ivaretatt av en innretning med dynamisk posisjonering	3
e) Innretninger som produserer eller lagrer hydrokarboner	3
f) Flotell med gangbro tilkople To referansesystemer kan aksepteres ved ankomst og avgang	3
g) Aktiviteter utført av løttefartøy eller rørleggingsfartøy i nærheten av	3

innretningen (her permanent plasserte og flyttbare/flytende) Ved ankomst og avgang kan det aksepteres at kun to av de tre referansesystemene er operasjonelle	
h) Andre aktiviteter innenfor sikkerhetssonen, der fartøyet representerer en risiko for innretningen Kravet gjelder dersom fartøyet overskrider den fartøystørrelsen innretningen er dimensjonert for å motstå ved kollisjon. To referansesystemer kan aksepteres ved ankomst og avgang	2
i 1) Tankfartøy som laster fra innretninger som håndterer hydrokarboner	2
i 2) Tankfartøy som laster fra undervanns laste- og losseanlegg der tankfartøyet ikke er fortøyd eller forankret til disse anleggene	2
i 3) Tankfartøy som laster fra undervanns laste- og losseanlegg der tankfartøyet er fortøyd eller forankret til disse anleggene	1* eller 2*
j) Lasteoperasjoner fra bøyer	1
k) Andre brønnaktiviteter Kravet gjelder innretninger for brønnvedlikehold dersom brønnkontrollen blir ivaretatt av en annen innretning	2
l) Grunne borer dersom en ikke venter å treffe på hydrokarboner	1

**Klasse 1 dersom avstanden mellom tilhørende innretning(er) og tankfartøyet er 2,5 km eller mer, ellers klasse 2.*

Noter til tabellen

- 1) Ved dynamisk posisjonering bør det tas hensyn til referansesystemenes begrensninger når det gjelder pålitelighet, tilgjengelighet og kvalitet.
- 2) Med høy risiko som nevnt i denne tabellen bokstav a, menes de tilfellene der dykkeren ikke har uhindret retur til dykkerklokken, eller der tap av fartøyets posisjon kan medføre tap av eller skade på dykkerklokken og eventuell tilhørende bunnvekt.
- 3) Kravet til utstyrsklasse 3 for bore- og brønnaktiviteter som nevnt i denne tabellen bokstav d, gjelder ikke for grunne borer og kjerneprøveboring. For grunne borer kan imidlertid andre krav i tabellen være relevante, for eksempel krav til utstyrsklasse 2 for andre aktiviteter innenfor sikkerhetssonen uten risiko for helse, miljø og sikkerhet. Brønnaktiviteter som krever utstyrsklasse 3, er blant annet brønnintervensjon, deriblant wirelineoperasjoner. Andre brønnaktiviteter som nevnt i denne tabellen bokstav k, med krav til utstyrsklasse 2, der produksjonsinnretningen har brønnkontrollutstyr, kan være brønnstimulering og ubemannede undervannsoperasjoner, deriblant bruk av fjernstyrt undervannsfarkost eller undervannsverktøy.
- 4) Anbefalingen om utstyrsklasse 2 for tankfartøy som nevnt i denne tabellen, forutsetter at det er utarbeidet posisjonskapasitetsplott for det dynamiske posisjoneringssystemet.

For å opprettholde posisjonen som nevnt i andre ledd, bør flytende skipsformede produksjons-, lagrings- og losseinnretninger (eng. FPSO) og flytende lagringsinnretninger (eng. FSU) som lossere til tankfartøy, være utstyrt med retningskontroll.

Flytende skipsformede produksjons- og lagringsinnretninger bør til enhver tid kjenne sin egen og nærliggende innretningers og større fartøyers nøyaktige posisjon og retning, jf. § 31.

For lasteoperasjoner der det ikke benyttes trosse, bør tankfartøyet kunne stoppe lasting automatisk dersom grensene for avstand og retning overskrides, samtidig som nødavstengningsventiler stenges på innretning og på fartøy, jf. [innretningsforskriften § 33](#).

Operasjoner av posisjonerings- og ankringssystemer bør være i samsvar med [Sjøfartsdirektoratets forskrift om posisjonerings- og ankringssystemer på flyttbare innretninger §§ 15-17](#).

For fartøyer som er forankret innenfor sikkerhetssonen, og som er større enn det innretningen er dimensjonert for kollisjon med, bør forankringen oppfylle Sjøfartsdirektoratets [forskrift om posisjonerings- og ankringssystemer på flyttbare innretninger](#) (ankringsforskriften 09) §§ 6-17, og, om de ligger inntil innretningen, bør de oppfylle krav i Sjøfartsdirektoratets [forskrift for flyttbare innretninger med produksjonstekniske installasjoner og utstyr § 16](#).

KAP XVII ELEKTRISKE ANLEGG

Til § 91

Arbeid i og drift av elektriske anlegg

For å oppfylle kravene til arbeidet som nevnt i første ledd, bør

- a) [forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg kapittel I § 5, kapittel II §§ 6, 7, og 9 og kapittel III, IV og V,](#)
- b) NEK EN 50110-1 Sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg,
- c) [forskrift om bruk og vedlikehold av elektromedisinsk utstyr kapittel III,](#) brukes, samt
- d) IMCA D 045, R 015 Code of practice for the safe use of electricity under water, brukes for bemannede undervannsoperasjoner.

Det å være ansvarshavende som nevnt i andre ledd, innebærer at en har et særlig faglig ansvar for å se til at elektriske anlegg til enhver tid oppfyller gjeldende bestemmelser, og at en holdes orientert om elektriske anlegg og utstyr under planlegging, bygging og ferdigstilling med mer. For kvalifikasjoner til ansvarshavende for elektriske anlegg, se § 21.

KAP XVIII LØFTEOPERASJONER

Til § 92

Løfteoperasjoner

For å oppfylle kravet til løfteoperasjoner som nevnt i første ledd, bør standarden [NORSOK R-003N](#) brukes. Jf. også [innretningsforskriften § 69](#) og [denne forskriften § 25](#).

KAP XIX BEMANNEDE UNDERVANNSOPERASJONER

Til § 93

Bemannede undervannsoperasjoner

Under utføring av bemannede undervannsoperasjoner bør standarden [NORSOK U-100N](#) brukes.

Til § 94

Tidsbestemmelser

Med opphold på arbeidsdyp som nevnt i bokstav a, menes tid mellom fullført kompresjon, eventuelt første kompresjon dersom det skal foretas arbeid på flere trykknivå, og start av endelig dekompresjon.

Klokkeløpet som nevnt i bokstav c, skal altså regnes kontinuerlig fra klammeret mellom klokke og kammer løsnes første gang og stopper når klammeret er påkoblet igjen, og klart til trykkutjevning og endelig overføring av dykkerne tilbake til kammerkomplekset.

Med overflatepersonell som nevnt i bokstav h, menes dykkerlederen eller eventuelt en dykkerleder kandidat under kvalifisert ledelse.

Ved fastsetting av pauser som nevnt i bokstav h, bør arbeidsbelastningen legges til grunn, men pausene bør ikke være kortere enn en halv time.

KAP XX
AVSLUTTENDE BESTEMMELSER

Til § 95
Tilsyn, vedtak, straff mv.

Ingen kommentar.

Til § 96
Ikrafttredelse

Se også [rammeforskriften § 73](#).

REFERANSELISTE

1. Forskrifter og veiledninger utgitt av myndighetene

Arbeidsdepartementet

Forskrift 6. desember 2011 nr. 1355 om organisering, ledelse og medvirkning

Forskrift 6. desember 2011 nr. 1356 om utforming og innretning av arbeidsplasser og arbeidslokaler (arbeidsplassforskriften),

Forskrift 6. desember 2011 nr. 1360 om administrative ordninger på arbeidsmiljølovens område (forskrift om administrative ordninger)

Forskrift 6. desember 2011 nr. 1358 om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier),

Forskrift 6. desember 2011 nr. 1357 om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav (forskrift om utførelse av arbeid),

Forskrift 6. desember 2011 nr. 1359 om konstruksjon, utforming og fremstilling av arbeidsutstyr, samt rutiner for samsvar for arbeidsutstyr og kjemikalier (produsentforskriften),

Forskrift 19. august 1994 nr. 819 om konstruksjon, utforming og produksjon av personlig verneutstyr (bestillingsnr. 523),

Forskrift 30. mai 2008 nr. 516 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

Miljøverndepartementet

Forskrift av 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften),

Forskrift av 1. juni 2004 nr. 922 om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter,

Forskrift av 1. juli 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 19, 21, 22 og 36,

Forskrift 30. mai 2008 nr. 516 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

Miljøverndepartementet, Arbeidsdepartementet og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

Forskrift 16. juli 2002 nr. 1139 om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier.

Direktoratet for arbeidstilsynet

Arbeidstilsynets framstilling og bruk av polyuretanprodukter (isocyanater) (bestillingsnr. 536),

Arbeidstilsynets veiledning om arbeid ved dataskjerm (bestillingsnr. 528).

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

Forskrift 14. desember 1993 nr. 1133 om kvalifikasjonskrav for elektrofagfolk, ,

Forskrift 20. august 1999 nr. 955 om bruk og vedlikehold av elektromedisinsk utstyr,

Forskrift 28. april 2006 nr. 458 om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg.

Luftfartstilsynet

Forskrift 26. oktober 2007 nr. 1181 om kontinentalsokkelflyging – ervervsmessig luftfart til og fra helikopterdekk på innretninger og fartøy til havs ,

Forskrift 28. januar 2008 nr. 81 om flyværtjeneste.

Sjøfartsdirektoratet

Forskrift 4. september 1987 nr 860 om drikkevannsanlegg og drikkevannsforsyning på flyttbare innretninger,

Forskrift 22. desember 2011 nr. 1523 om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk,

Forskrift 10. juli 2009 nr. 998 om posisjonerings- og ankringsystemer på flyttbare innretninger (ankringsforskriften 09).

Miljødirektoratet

Retningslinjer for miljøundersøkelser i marint miljø etter akutt oljeforurensning (TA-2955),

Retningslinjer for miljøovervåking for petroleumsvirksomheten på norsk kontinentalsokkel (TA 2848),

[Retningslinjer for rapportering fra petroleumsvirksomheten på norsk kontinentalsokkel \(TA 2718\)](#)

Statens helsetilsyn

Retningslinjer for leger ved undersøkelse av yrkesdykkere, februar 2000.

Statens strålevern

[Forskrift 29. oktober 2010 nr. 1380 om strålevern og bruk av stråling](#) (strålevernforskriften), Veileder 1 om industriell radiografi,
Veileder 9 om industrielle kontrollkilder.

Nasjonalt folkehelseinstitutt

Folkehelseinstituttets veiledningsmateriell for drikkevannsanlegg,
Folkehelseinstituttets veiledningsmateriell for utforming og drift av drikkevannssystemer.

2. Standarder og veiledninger

American Petroleum Institute (API)

API RP 17B Recommended Practice for Flexible Pipe, Fourth edition (ISO 13628-11, Identical), (Includes Technical Corrigendum 1), 1 July 2008.

Det Norske Veritas (DNV)

[DNV OS-F101](#) Submarine Pipeline System, August 2012,
[DNV RP G-101](#) Risk Based Inspection of Offshore Topsides Static Mechanical Equipment, 2000,
[DNV RP F-101](#) Corroded Pipelines, October 2000,
[DNV RP-E101](#) Recertification of Well Control Equipment for the Norwegian Continental Shelf, January 2011,
[DNV OSS-102](#) Rules for Classification of Floating Production, Storage and Loading Units, April 2012.

European Diving Technology Committee (EDTC)

Diving Industry Personnel Competence Standards, 2003, utgitt i samarbeid med International Marine Contractors Association (IMCA).

Europeisk standard (EN)

NS-EN 13306:2010 Maintenance Terminology, August 2010.

International Electrotechnical Commission (IEC)

NEK IEC 60300-3-11 Dependability management - Part 3-11: Application guide – Reliability centred maintenance. Edition 2, August 2009,
NEK IEC 61508 Functional safety of electrical/electronic/programmable electronic safety-related systems, edition 2, 2010,
Part 1: General requirements,
Part 2: Requirements for electrical/electronic/programmable electronic safety-related systems,
Part 3: Software requirements,
Part 4: Definitions and abbreviations,
Part 5: Examples of methods for the determination of safety integrity levels,
Part 6: Guidelines on the application of IEC 61508-2 and 61508-3,
Part 7: Overview of techniques and measures,
NEK IEC 61892 Mobile and fixed offshore units - Electrical installations, Parts 1-7, (2007-2012).

The International Marine Contractors Association (IMCA)

IMCA D 045, R 015 Code of practice for the safe use of electricity under water, October 2010.

International Maritime Organization (IMO)

IMO/MSC circular 645, Guidelines for vessels with dynamic positioning systems, 6 June 1994.

International Organization for Standardization (ISO)

ISO 15544:2000/Amd 1:2009 Petroleum and natural gas industries – Offshore production installations – Requirements and guidelines for emergency response,

ISO 10417:2004 Petroleum and natural gas industries - Subsurface safety valve systems - Design, installation, operation and redress, Edition 2, June 2004,
ISO 17776:2000 Petroleum and natural gas industries - Offshore production installations - Guidelines on tools and techniques for hazard identification and risk assessment, Edition 1, October 2000,
NS-EN ISO 14224:2006 Petroleum, petrochemical and natural gas industries - Collection and exchange of reliability and maintenance data for equipment (ISO 14224:2006),
NS-EN ISO 20815:2010 Petroleumindustri, petrokjemisk industri og naturgassindustri - Produksjonssikring og pålitelighetsstyring (ISO 20815:2008, korrigert versjon 2009-06-15)

Norsk Standard (NS)

NS-EN ISO 9000:2005 Systemer for kvalitetsstyring – Grunntrekk og terminologi, 2. utgave februar 2006,
NS-EN 13306:2010 Vedlikeholdsterminologi, 1. utgave, november 2010,
NS-EN ISO 13702 Petroleum and natural gas industries – Control and mitigation of fires and explosions on offshore production installations – Requirements and guidelines, Edition 1, 1999,
NS-EN ISO 10423:2009, Petroleum and natural gas industries – Drilling and production equipment – Wellhead and Christmas tree equipment, Edition 1, March 2010,
NS-INSTA 800:2010 Rengjøringskvalitet – System for å fastsette og bedømme rengjøringskvalitet, 1. utgave april 2011.
NEK EN 50110-1:2005 Sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg, 1. utgave, juli 2005.

NORSOK-standarder

[NORSOK D-001](#) Drilling facilities, revisjon 3, desember 2012,
[NORSOK D-010](#) Well integrity in drilling and well operations, revision 4, juni 2013,
[NORSOK G-001](#) Marine soil investigations, revisjon 2, oktober 2004,
[NORSOK N-001](#) Integrity of offshore structures revisjon 8, september 2012
[NORSOK N-002](#) Collection of metocean data, revisjon 2, oktober 2010,
[NORSOK N-005](#) Condition monitoring of loadbearing structures, revisjon 1, desember 1997,
[NORSOK R-003N](#) Sikker bruk av løfteutstyr, revisjon 2, juli 2004,
[NORSOK S-002N](#) Arbeidsmiljø, revisjon 4, august 2004.
[NORSOK U-100N](#) Bemannede undervannsoperasjoner, revisjon 3, april 2009,
[NORSOK Z-001](#) Documentation for operation (DFO), revisjon 4, mars 1998,
[NORSOK Z-006](#) Preservation, revisjon 2, november 2001,
[NORSOK Z-007](#) Mechanical Completion and Commissioning, revisjon 2, desember 1999,
[NORSOK Z-008](#) Risk based maintenance and consequence classification (Rev. 3, June 2011),
[NORSOK Z-015N](#) Midlertidig utstyr, revisjon 4, september 2012,

Norsk olje og gass

002 – Norsk olje og gass anbefalte retningslinjer for sikkerhets- og beredskapsopplæring, revisjon 19, 23.2.12,
[070 – Norsk olje og gass guidelines for the application of IEC 61508 and IEC 61511 in the Norwegian petroleum industry](#), revision no. 02, 29 October 2004,
081 – Norsk olje og gass anbefalte retningslinjer for fjernoperert rørhåndtering, revisjon 4, 11.6.2012,
024 – Norsk olje og gass anbefalte retningslinjer for kompetansekrav til bore- og brønnpersonell, revisjon 5, 10.6.2013.
059 – Norsk olje og gass anbefalte retningslinjer for elektrofagarbeiders kompetanse, revisjon nr. 2, 15.11.2010
117 – Norsk olje og gass recommended guidelines for well integrity, revision no. 4, 6 June 2011.

Norges rederiforbund

Guidelines for Offshore Marine Operations (GOMO), revision 0611-1401, 6 November 2013